

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 64

27 серпня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 64 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Потіха А.

Святкування 22-ї річниці Незалежності України у висвітленні ЗМІ	4
--	----------

Симоненко О.

Создание прокуратуры европейского образца – шаг к подписанию Украиной Соглашения об ассоциации	12
---	-----------

Законодавча влада	31
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	34
------------------------------	-----------

Політика	52
-----------------------	-----------

Економіка	57
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій	63
--	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Звернення Президента до Українського народу з нагоди Дня Незалежності

Шановні співвітчизники!

Вітаю вас із Днем Незалежності України!

Двадцять два роки тому Україна виборола політичний суверенітет. Сьогодні наша держава робить усе, аби досягти економічної стабільності та добробуту.

Пройдений нашою країною шлях переконливо демонструє, що ми здатні самостійно та відповідально розвивати власну, незалежну державу.

Нещодавно ми святкували визначний ювілей – 1025-річчя хрещення Київської Русі.

Прийняття християнства як державної релігії стало історичною віхою, яка піднесла Київську Русь на новий цивілізаційний рівень і вивела її до сім'ї християнських європейських народів.

Сьогодні, у непрості для всього світу часи, я закликаю усіх громадян нашої держави об'єднатися заради спільної мети – розбудови економічно потужної, демократичної незалежної України, якою б пишалися наші батьки й наші нащадки.

Переконаний, що це нам під силу. Разом ми побудуємо соціально справедливу та заможну державу.

Я вірю в український народ, у його тисячолітню мудрість, силу й наполегливість.

Зі святом вас!

Із Днем Незалежності України! *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 24.08).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Святкування 22-ї річниці Незалежності України у висвітленні ЗМІ

Святкування чергової річниці Незалежності України відбулося спокійно без особливих протистоянь між владою і опозицією. Як інформують джерела в МВС, у святкових заходах на честь 22-ї річниці Незалежності України взяли участь більше 1 млн людей. Урочистості проходили в 685 населених пунктах країни. Організатори свята провели понад 1,2 тис. масових заходів. За безпекою українців та зарубіжних гостей стежили майже 14 тис. працівників органів внутрішніх справ. Також були посилені заходи з охорони громадського порядку. І, як відзначають ЗМІ, інформації про грубі порушення громадського порядку під час святкування не надходило.

За інформацією ЗМІ, найбільш насичена програма святкування була в столиці. 24 серпня святкування Дня Незалежності розпочалося з церемонії урочистого покладання квітів керівниками держави і міста до пам'ятників видатним діячам українського державотворення: Т. Шевченку, М. Грушевському, а біля пам'ятника Володимирі Великому відбулась молитва за Україну. У Лаврі та у Володимирському соборі також відслужили подячні молебні.

Президент України В. Янукович під час урочистостей привітав український народ із святом і закликав до порозуміння. В своєму привітанні він наголосив на необхідності України іти шляхом інтеграції до європейських цінностей. Як інформують ЗМІ, В. Янукович запевнив, що асоціація з Євросоюзом допоможе формуванню сучасної європейської держави. «Для України асоціація з Європейським Союзом має стати важливим стимулом для подальшого формування сучасної європейської держави», – зазначив глава держави.

Водночас він наголосив, що Україна має зберегти і продовжити поглиблення інтеграційних процесів з Росією, країнами

євразійського співтовариства, іншими світовими лідерами і новими центрами економічного розвитку. «Це – вибір України, і тільки ми всі разом несемо відповідальність за його здійснення», – наголосив В. Янукович.

Президент України, вітаючи українців зі святом, також закликав громадян об'єднається заради «розвитку економічно потужної, демократичної незалежної України, якою пишались б наші батьки і нащадки». «Я вірю в український народ, в його тисячолітню мудрість, силу і наполегливість», – зазначив В. Янукович.

Свої вітання з нагоди свята передав українцям і Президент Сполучених Штатів Америки Б. Обама. Він констатував, що за останній час українська та американська нації багато зробили для «забезпечення миру і безпеки в усьому світі». Він також нагадав про зобов'язання його країни допомагати народу України стати благополучною європейською демократичною державою. Б. Обама у привітанні висловив сподівання, що тісна співпраця двох країн протягом наступних місяців дасть змогу Україні досягти прогресу в проведенні реформ і в її європейських прагненнях.

Представник ЄС із закордонних справ та безпекової політики К. Ештон закликала Україну взяти долю у власні руки. У своєму зверненні з нагоди 22-ї річниці Незалежності України представниця ЄС пише, що майбутнє двосторонніх відносин залежить передусім від вибору самої України.

К. Ештон відзначила, що цього року ЄС та Україна можуть «здійснити великий стрибок у відносинах, підписавши Угоду про асоціацію». Водночас вона нагадала, що для українських громадян користь від цієї угоди стане явною лише тоді, коли Україну та ЄС пов'язуватимуть спільні цінності. Вона також нагадала про очікування ЄС щодо прогресу України в трьох сферах – виборчій, судовій, включно із застосуванням так званого «вибіркового правосуддя», та у галузі економічних реформ.

Представник ЄС із закордонних справ також наголосила, що підписання угоди про вільну торгівлю між ЄС та Україною, що є складовою Угоди про асоціацію, підвищить

конкурентоспроможність українських товарів, відкриє для українських виробників нові ринки, а для громадян – нові можливості для працевлаштування.

За інформацією ЗМІ, в столиці святкування тривали до пізньої ночі. Тут з нагоди Дня Незалежності України була проведена низка культурно-мистецьких заходів. Ще напередодні відбулося відкриття виставки живопису народного художника України І. Марчука «Нерозгадані тайни». Виставка працюватиме протягом місяця. На Співочому полі Печерського ландшафтного парку відбулася святкова концертна програма за участі аматорських колективів національно-культурних товариств Києва «Незалежна Україна на всі віки, на всі часи». З нагоди свята відкрилась щорічна міська виставка квітів на території Печерського ландшафтного парку «Світ дитячих мрій». Експозиція триватиме до 15 вересня. 24 серпня столицею пройшло карнавальне дійство «Парад вишиванок-2013» за участі делегацій з 20-ти областей України. У рамках заходу відбувся парад 20-ти возів з «Диво-птахами» розміром 3x4 м у супроводі творчих колективів, які рухались від «Мистецького арсеналу» до майдану Незалежності, де стартувала концертно-конкурсна програма. Після цього колона рушила від майдану Незалежності до Софійської площі, де розмістилася експозиція птахів (до 31 серпня 2013). Крім того, на Хрещатику відбувся Всеукраїнський фестиваль морозива за участі провідних вітчизняних торговельних марок виробників морозива. У програмі: вистави, розважальні програми за участі колективів художньої самодіяльності, фотовиставки, вікторини і конкурси, робота аніматорів у костюмах та на ходулях зі звуковим супроводженням, роздача морозива та надувних кульок тощо. Була проведена шоу-програма із залученням артистів з України, Росії, Словенії у рамках фіналу Української стрітбольної ліги 3x3. Також серед запрошених гостей – відомі спортсмени, экс-гравці національної збірної України різних років. Крім того, було проведено іще низку заходів.

В інших містах України також відбулися різноманітні заходи приурочені Дню Незалежності України. Зокрема, з нагоди свята в центрі Львова відбувся «Ранок Незалежності» і

«Акафіст до Пресвятої Богородиці». Також відбувся з'їзд автомобілів MINI Cooper, а біля Львівської опери урочисто відкрили веломарафон Львів – Краків. На площі Ринок лунала класична музика, виступали дитячі колективи, а також колектив із Канади, який мав стати гостем фестивалю «Етновир». Водночас у День Незалежності на Левандівці відбувся великий концерт – це було веселе родинне свято у Левандівському парку. У день свята на Сихові відбулося шоу байкерів, показова програма вершників на конях, урочиста академія та святковий концерт. Тут же проводилась божественна літургія.

На Донеччині також відбулася низка заходів. Зокрема, на центральній площі відбулося урочисте відкриття XIII міського фестивалю «Троянди Донецька». Потім тут же розпочалась концертна програма академічного ансамблю пісні і танцю «Донбас», а після неї – концертна програма «Метр Бенефіс». Основні заходи фестивалю пройшли у парку Щербакова, на бульварі Пушкіна, в Музичному парку і на спортивних спорудах Донецька. Завершується міський фестиваль «Троянди Донецька» 31 серпня. Із самого ранку в парку Щербакова відбулись спортивно-масові заходи. Розпочалося все з масового легкоатлетичного пробігу «Червоні троянди Донецька». Потім жителі міста мали можливість побачити і взяти участь у відкритому міському турнірі з ролерспорту, стрітболу, флорболу та вуличного футболу. Також відбулися відкриті змагання з фігурного катання на велосипедах, а закінчилось все фестивалем єдиноборств «Донецьк-2013» та святковою концертною програмою.

Флористи з усього міста представили свої роботи на щорічній виставці квітів. Кожен район Донецька представлений окремою квітковою композицією на задану тему. Цього року виставка оформлена за мотивами казок. Донеччани та гості міста змогли побачити всю красу роботи донецьких ландшафтних дизайнерів і садівників в Музичному парку. За традицією кращі квіткові композиції відзначені призами від донецького міського голови О. Лук'янченка.

Увагу експертів привернула акція в місті Дмитров Донецької області. Тут відомий литовський майстер повітряних зміїв

Т. Суркіс зі своєю командою підняв у небо величезні прапори України, Євросоюзу та Литви. Розміри прапорів становили 20x30 м (600 кв. м кожен). Таким унікальним способом жителі та гості міста Дмитрова відзначили День Незалежності України, День Державного прапора України, день міста Дмитров і День шахтаря, повідомили в Міжнародному фонді Альгїрдаса.

За словами посла Литви в Україні П. Вайтекунаса, який взяв участь в офіційних заходах, ця акція символізує міцну дружбу й тісні зв'язки України та Литви, яка на сьогодні головує в Раді ЄС і підтримує прагнення України інтегруватися з Європейським Союзом.

Проте не обійшлося і без непорозумінь. Зокрема, 23 серпня проросійські активісти в Донецьку провели акцію «Останній День Незалежності». Протестуючі закликали громадян Донбасу «встати з колін» і вступити до Митного союзу. 15 людей з плакатами «Росія, Україна, Білорусь – тільки разом ми Свята Русь!», «Батьківщина, Свобода, Митний союз» зібралися о 12:00 біля пам'ятника Артему. Учасники акції заявляли, що в суботу, 24 серпня, Україна востаннє відсвяткує День Незалежності.

Тим часом, як інформують ЗМІ, близько 150 прихильників опозиційних партій провели в Донецьку ходу і мітинг у День Незалежності України, вимагаючи «зупинити маховик політичних репресій» і «закрити всі сфабриковані справи проти опозиціонерів у країні».

Прихильники партій «Батьківщина», ВО «Свобода» та УДАР пройшли з національними та партійними прапорами від будівлі Донецького національного театру опери та балету до пам'ятника українському поетові Т. Шевченку. Учасники ходи несли плакати з написами «Справедливість є – за неї варто боротися», «22 роки тому Україна звільнилася від московської окупації», «Сьогодні у в'язниці опозиція – завтра весь народ», а також скандували: «Слава Україні» і «Героям – слава».

Деякі учасники заходу наділи смугасту «арештантську форму», щоб привернути увагу до проблеми виборчого правосуддя. Під час ходи колону на деякий час очолив молодий чоловік у вишиванці і з червоним прапором у руках. Він заявив, що є

представником «Націонал-комуністичного фронту», а червоний прапор в його розумінні – це не символ ССРСР, а «перший прапор українського націоналізму». Учасники ходи такі доводи не прийняли, заявивши, що попереду треба нести національний прапор України, і відтіснили молоду людину в середину колони.

Під час мітингу біля пам'ятника Т. Шевченку лідери обласних організацій опозиційних партій заявили, що чергова річниця незалежності України проходить в умовах «узурпації влади кримінальними елементами», але висловили впевненість у перемозі «національної революції». У прийнятій на мітингу резолюції представники опозиційних партій у Донецькій області вимагали від Генерального прокурора В. Пшонки і прокурора Донецької області О. Сюсяйла «зупинити маховик політичних репресій в Україні в цілому і в Донецькій області зокрема» та «закрити сфабриковані кримінальні справи, відкриті проти політичних опонентів влади».

У цілому ж, як відзначають експерти, подібні акції опозиції відбулися ще в ряді міст, проте вони були малочисельними і не зацікавили більшість громадян.

Лідери опозиції також не змогли привернути значну увагу до своїх акцій, які до того ж були розрізнені. Як інформують ЗМІ, три опозиційні партії провели окремі акції з нагоди Дня Незалежності України. У «Батьківщині» заявляють, що формат проведення заходів був погоджений усіма трьома силами. «Зараз по всіх областях і містах проходить акція, проходить хода з українським Державним прапором і європейським прапором. Це узгоджений формат опозиції. Це ми якраз обговорили в Львові, де були разом на Всесвітньому конгресі українців», – сказав лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк журналістам 24 серпня, відповідаючи на питання, чому сьогодні в Києві під час святкування Дня Незалежності беруть участь лише прихильники партії «Батьківщина», а лідери ВО «Свобода» О. Тягнибок і партії УДАР В. Кличко беруть участь в інших заходах.

У свою чергу перший заступник лідера партії «Батьківщина» О. Турчинов підкреслив, що партійці традиційно щороку

проводять ходу з нагоди Дня Незалежності і покладають квіти до пам'ятника Т. Шевченку в центрі Києва. «У нас є славна традиція щороку в День Незалежності, ми його святкуємо біля великого Тараса. І цей рік – не виняток», – зазначив він.

За інформацією ЗМІ, урочиста хода прихильників «Батьківщини» з нагоди відзначення 22-ї річниці Незалежності України пройшла від Михайлівської площі по вул. Володимирській до пам'ятника М. Грушевському і далі біля пам'ятника Т. Шевченку. Прихильники партії розгорнули два великі прапори – Державний і Європейського Союзу, які пронесли попереду колони.

Водночас більше 20 байкерів на чолі з лідером партії УДАР В. Кличком з нагоди Дня Незалежності України вирушили в мотопробіг з Києва до Вільнюса. Мотопробіг стартував у київському екстрим-парку 24 серпня, у ньому взяли участь байкери зі Львова, Києва та Житомира. Як зазначив В. Кличко, він має намір проїхати з учасниками акції «Україна – це Європа» до Житомира, де до колони приєднуються нові учасники. За його словами, байкери проїдуть через Словаччину, Угорщину, Польщу і через 10 днів планують фінішувати у Вільнюсі (Литва).

Тим часом лідер Всеукраїнського об'єднання «Свобода» О. Тягнибок, його заступник, віце-спікер парламенту, член ВО «Свобода» Р. Кошулинський і ряд «свободівців» з нагоди Дня Незалежності України здійснили заплив через Дніпро в Кременчуці (Полтавська обл.).

Перед початком запливу «свободівці» поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченку, потім з центрального пляжу Кременчука націоналісти почали заплив через Дніпро з його лівого берега. Лідери «Свободи» та їхні послідовники пропливли під Крюківським мостом і вийшли на правому березі головної річки України, таким чином поєднавши дві частини міста і символічно України. Фінішем запливу стало місце Курківської битви.

Деякі експерти висловлюють невдоволення значними фінансовими затратами на святкування. За їхніми словами, лише Київська міська державна адміністрація витратила 1,41 млн грн

на проведення загальноміських заходів з нагоди Дня Державного прапора України та 22-ї річниці Незалежності України. Як зазначається у «Віснику державних закупівель», право на проведення загальноміських заходів виграло ТОВ «Таврійські ігри».

За словами експертів, у вартість замовлення входить триденна оренда й монтаж-демонтаж відеоекранів, звукоапаратури, освітлення, сцени, бар'єрних огорожень, а також організація салюту й церемонії урочистого покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку і М. Грушевському в День Незалежності.

Голова КМДА О. Попов напередодні свят повідомив, що концерт на Майдані та фейерверк не фінансувалися з міського бюджету.

Як інформують ЗМІ, засновниками фірми «Таврійські ігри» є С. Баграєва та народний депутат від Партії регіонів М. Баграєв, який раніше входив до фракції БЮТ. У травні цього року «Таврійські ігри» Баграєва уже вигравали тендер на організацію до Дня Києва молодіжної концертної програми на майдані Незалежності за 497 тис. грн. Минулого року компанія також отримала від КМДА 1,49 млн грн на організацію Дня Державного прапора України та 21-ї річниці Незалежності України, поза минулого – 1,50 млн грн на організацію святкування Дня Незалежності.

Проте, незважаючи на критичні зауваження, значна частина населення задоволена святкуванням і не вважає затрати марними. Вони називають головною подією Дня Незалежності святковий концерт «Живи в Україні». Концерт на майдані Незалежності зібрав понад 100 тис. глядачів. На головній площі країни – майдані Незалежності – у цей день виступили зірки вітчизняної естради. Серед них – Т. Повалій, О. Скрипка, О. Пономарьов, Т. Кароль, Н. Могилевська, В. Сердючка, З. Огневич, С. Лобода, Потап і Н. Каменських та багато інших. Зі сцени пролунали найвідоміші українські пісні різних епох – і ті, яким вже понад півстоліття, і сучасні хіти.

Це пісні, які об'єднують нашу країну і близькі багатьом поколінням українців. Вони дають можливість відчутти, що кожен з нас – частина єдиної країни, такої ж різноманітної, як і

наші пісні (У святкових заходах на День Незалежності брали участь більше мільйона українців // <http://ua.korrespondent.net>. – 2013. – 24.08; Янукович закликав йти до Європи, але пам'ятати про Росію // <http://fakty.ictv.ua>. – 2013. – 24.08; Участь у заходах до Дня Незалежності взяли понад 1 млн осіб // <http://zaxid.net>. – 2013. – 25.08; Замість мітингів до Дня Незалежності у центрі Львова проводили рекламні акції // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 24.08; В Донецьку пройшла проросійська акція «Последний День Независимости» // <http://nbnews.com.ua>. – 2013. – 27.08; У Донецькій області на повітряних зміях у небо підняли рекордно великий прапор України // dt.ua. – 2013. – 25.08; У Донецьку опозиція відзначила День Незалежності в «арештантській формі» // <http://dt.ua>. – 2013. – 24.08; Святкування Дня Незалежності коштувало Києву 1,4 мільйона // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 27.08; Україна праздує День Независимости // <http://fakty.ua>. – 2013. – 27.08; День Незалежності: привітання, поради, запливи і заїзди // <http://www.bbc.co.uk>. – 2013. – 24.08).

Е. Симоненко, науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. политических наук

Создание прокуратуры европейского образца – шаг к подписанию Украиной Соглашения об ассоциации

Сделан еще один шаг к европейской модели правозащитной системы: в первых числах августа 2013 г. в Администрации Президента разработана новая редакция закона «О прокуратуре»¹. Как только документ получит одобрение европейских экспертов, его внесут в парламент и, по прогнозам,

¹ Законопроект «О прокуратуре» – это будущий закон Украины, принятие которого является одним из условий, требуемых накануне Вильнюсского саммита 29 ноября 2013 г.

до конца года примут. На воплощение в жизнь его основных положений будет отведено полгода. Таким образом, уже ко второй половине 2014 г. Украина получит кардинально новую систему прокуратуры.

Надо сказать, что этот законопроект предусматривает ряд реформ и сокращений.

Информирует советник Президента А. Портнов: «Проект закона “О прокуратуре” в полном объеме отменяет общий надзор. Убрано все, что не связано с функциями прокуратуры в уголовном процессе или с представительством в суде. Не будет ни предписаний, ни представлений, ни протестов прокурора. Прокуроры лишаются той едва ли не безграничной власти, которая была у них до сих пор».

По его словам, по новому закону прокуроры «не смогут, например, направить предписание строительной компании остановить стройку либо затребовать у торговой или производственной компании информацию о том, как они занимаются бизнесом». «Предусмотрен полный уход прокуратуры из частного сектора. Прокурор лишается права требовать что-либо от частного лица или негосударственной компании вне уголовного процесса», – отметил советник президента.

Он также сообщил, что после отмены практики «прокурорского протеста» по новому закону «прокурор может только обратиться в суд и доказать необходимость отмены решения местного совета». «Но если совет злоупотребил властью или нарушил закон так, что это подпадает под действие Уголовного кодекса, тогда прокурор, как и любой гражданин, может инициировать уголовное расследование. В этом случае прокурор будет осуществлять надзор над следственными действиями», – сказал А. Портнов.

Кроме того, по новому закону, представительство прокуратурой интересов гражданина и государства в судах будет сужено «только до представительства интересов несовершеннолетних, недееспособных или ограниченно дееспособных». Для представления в судах интересов малоимущих граждан или других, которые ранее обращались за защитой к прокурору, «предлагается распространить по всей стране систему

бесплатной правовой помощи». «Она уже начала работу во многих регионах, но пока это касается только задержанных, подозреваемых в совершении преступления. С середины 2014 г. эта система должна действовать для всех граждан, которым необходима правовая помощь и которые не могут нанять себе адвоката. Мы осознаем, что в первый период будут сложности, новый механизм будет “притираться”, поэтому эту норму закона предлагается вводить в действие раньше других норм закона “О прокуратуре”», – сказал А. Портнов. Он добавил «Функция представления интересов государства в судах также сокращается, прокурор может обращаться в суд только в случае бездействия государственных или местных органов власти».

Советник Президента также сообщил, что: «ликвидируются 122 спецпрокуратуры – будут расформированы все военные, экологические, транспортные прокуратуры». «Дело в том, что после ликвидации общего надзора и сокращения функции представительства государства в судах они теряют практически все свои функции и полномочия. Вводится унифицированная трехуровневая система прокуратуры – будут местные прокуратуры (аналог районных), региональные (аналог Крымской республиканской, областных, Киевской и Севастопольской городских прокуратур) и Генеральная прокуратура. Это означает, что городские прокуратуры в областных центрах также ликвидируются», – сказал А. Портнов.

На вопрос, ждет ли прокурорскую систему сокращение штатов, советник Президента ответил: «Считаю неэтичным делать такие прогнозы. Закон в заключительных положениях предписывает Генеральному прокурору оптимизировать структуру Генпрокуратуры, а правительству и другим органам власти – совершить связанные с этим действия, например в части бюджетного планирования. Уверен, что Генпрокурор найдет правильное и мудрое решение вопроса о том, как провести оптимизацию и передислоцировать силы, которые останутся после ликвидации общего надзора, в другие интеллектуальные сферы в рамках полномочий прокуратуры. Мы исходим из того, что должен появиться прокурор, менее за-

груженый какими-то ненужными функциями, который сможет сосредоточиться на практике уголовного процесса, углубиться в нее и более серьезно подойти к процессуальному руководству следствием. В результате мы должны получить более качественное раскрытие преступлений».

А. Портнов отметил: «Ликвидация прокуратур начнется сразу же, этот процесс ограничен шестью месяцами. Такой же срок отведен на создание органов самоуправления, квалификационных комиссий, а после их создания дается несколько месяцев, чтобы закон вступил в силу в полном объеме. Мы прогнозируем, что этот процесс завершится во второй половине 2014 г. Общий надзор ликвидируется уже после создания всех необходимых органов».

Советник Президента также сообщил, что «мы не можем поменять пятилетний срок полномочий Генпрокурора законом о прокуратуре, потому что он записан в Конституции». «Порядок назначения и отставки Генпрокурора также не меняется, за исключением того, что предельный возраст увеличен с 65 лет до 70 лет. Мы исходим из того, что человек в этом возрасте зачастую активен и может принести пользу государству. Это – новый элемент государственной политики. В предложенных парламенту изменениях в раздел “Судоустройство” предельный возраст судей также увеличен до 70 лет. Право на отставку у них будет как и раньше, но если человек в 65 лет еще чувствует силы для работы и может использовать свою мудрость и опыт на пользу государства, то почему он должен увольняться и заниматься рыбалкой?» – сказал А. Портнов.

«Что касается процедуры увольнения, то Европа советует максимально защитить Генпрокурора от политического влияния. Например, предусмотреть, что основания для его увольнения будет рассматривать специальный независимый орган, состоящий из авторитетных ученых и общественных деятелей. Именно он, по мнению экспертов ВК, должен определять, нарушил ли Генпрокурор закон или присягу, что влечет за собой его отставку. Хотелось бы сделать больше – например, обеспечить полную независимость Генпрокурора от всех политических органов. Конечно, нужно было бы убраться

норму о том, что выражение ему недоверия простым большинством в парламенте влечет автоматическую отставку. Проблема в том, что все нормы гарантируются действующей Конституцией... Мы не можем подать в ВР закон, который противоречит Конституции», – объяснил А. Портнов, почему на данном этапе невозможно учесть пожелания евроэкспертов. По словам советника Президента, этот вопрос необходимо решить на этапе внесения дальнейших изменений в Основной закон.

На вопрос, что меняется в процедуре досудебного следствия и в уголовном процессе после принятия закона о прокуратуре, А. Портнов ответил: «Усиливаются права адвоката. Он получает право бесплатного доступа к государственным базам данных, а госорганы обязаны отвечать на его запросы и предоставлять данные так же, как и при ответе на прокурорские запросы. Адвокаты могут беспрепятственно посещать государственные и местные органы власти. Теперь права прокурора и адвоката становятся симметричными. Кроме того, меняются правила признания доказательств недопустимыми. Следователи иногда использовали уловку, добывая доказательства вне рамок уголовного процесса, где нет судебного контроля, а затем использовали их в уголовном процессе. Теперь такая возможность заблокирована – любые сведения, добытые не в уголовном процессе, не будут приняты во внимание судом».

«Еще один трюк следователей – допрос человека в качестве свидетеля и переквалификация его в подозреваемого. Теперь показания, полученные таким образом, не могут быть учтены судом. Да, следователю так сложнее, ну и что? У нас действует презумпция невиновности. У следователя есть полный набор инструментов, позволяющих не применять этот трюк, и, если не удастся легитимным путем собрать доказательства против гражданина, его ожидает оправдательный приговор», – отметил А. Портнов.

«Мы проводим работу постепенно. В прошлом году были приняты УПК и закон об адвокатуре, сейчас завершаем реформу прокуратуры» – сообщил советник Президента. Он также сказал, что

следующим этапом реформирования будут законы об уголовных и административных проступках и о Государственном бюро расследований: «Мы должны решить эту задачу в 2014 г.».

В конечном итоге, по словам А. Портнова, «должен появиться прокурор, менее загруженный какими-то ненужными функциями, который сможет сосредоточиться на практике уголовного процесса, углубиться в нее и более серьезно подойти к процессуальному руководству следствием». Впрочем, на этом реформа прокуратуры не закончится. В дальнейшем будет принят закон о Государственном бюро расследований, «появится институт независимых спецпрокуроров, которые будут осуществлять процессуальное руководство следователем ГБР в деле, где в совершении преступления подозревается работник прокуратуры».

Помимо основного документа, реформа затронет и ряд «смежных» законов. Во-первых, из шести десятков актов, касающихся разных сфер (от охраны труда до ядерной безопасности), исчезнет упоминание о прокурорах как субъектах контроля. Теперь министерства и ведомства будут самостоятельно, каждое в своей узкой сфере, контролировать соблюдение законодательства «подопечными» и отстаивать свои решения в судах, «если это необходимо для реализации их полномочий и обеспечения выполнения возложенных на них законом задач».

А. Портнов также акцентировал, что 2 августа проект нового закона прокуратура направила в Венецианскую комиссию, чтобы получить оценку европейских экспертов. «Мы рассчитываем, что комиссия в сентябре сделает свой вывод. Мы ожидаем конструктивных предложений и замечаний европейских экспертов, на основе которых документ будет откорректирован. На это нам потребуется еще около недели, после чего законопроект попадет в парламент, субъектом законодательной инициативы будет Президент. И если в начале октября Верховной Раде удастся принять документ в первом чтении, то до конца октября его необходимо будет принять в целом, чтобы рассчитывать на его подписание уже в ноябре», – сказал советник Президента.

Отвечая на вопрос о том, насколько реальны шансы, что закон пройдет в Верховной Раде, он сказал: «Я не хочу говорить как политик. Но вы же понимаете, что если бы мы не собирались принимать закон и бороться за его принятие, мы могли сделать идеальный, суперевропейский закон, который не вызывал бы возражений в Страсбурге, прошли бы ВК с положительным заключением, подали бы его в Верховную Раду и получили 225 голосов. И мы смогли бы развести руками и потом рассказывать в Европе: вы же видите, мы пытались, но не получилось. И, кстати, мы уверены, что оппозиция не проголосует за президентский закон “О прокуратуре”, каким бы он ни был, потому что оппозиция не голосовала ни за один из законов, по которым мы получили положительные заключения ВК и европейских институтов, включая КПК и закон об адвокатуре. И мы могли показывать: смотрите, оппозиция не проголосовала за хороший закон о прокуратуре. Но у нас другая задача – мы действительно хотим, чтобы этот закон был принят. Поэтому мы будем проводить консультации ...»

Одними из первых решение о том, что «прокуроры лишаются той едва ли не безграничной власти, которая была у них до сих пор», прокомментировали в Украинской аграрной ассоциации. Там считают, что «устранение прокуратуры из процесса непосредственного контроля за деятельностью бизнес-среды уменьшит количество государственных органов, имеющих право осуществлять проверки предприятий, и введет понятную модель контроля, в рамках которой прокуратура не будет дублировать функции других профильных контролирующих органов».

Тем не менее, совсем «безнадзорными» в своей деятельности ни предприятия, ни государственные органы или органы местного самоуправления не останутся. Если нарушение закона с их стороны потянет на статью Уголовного кодекса, прокурор имеет полное право и даже обязан инициировать уголовное расследование. «В этом случае прокурор будет осуществлять надзор над следственными действиями. Такую функцию прокуратуры, в отличие от общего надзора, никто в Европе не ставит под сомнение», – отметил советник главы государства.

При этом, по мнению экспертов, будет практически невозможно замять дело: если предписание можно отозвать единоличным решением или закрыть глаза на его невыполнение, то с правонарушением, которое попадет в Единый реестр досудебных расследований, куда сложнее. Ведь единственным законным путем, позволяющим «закрыть вопрос», становится судебное решение. Не будет прокуратура выполнять и функции «государственного защитника». По мнению авторов проекта, для этого достаточно существующих органов исполнительной власти, которые по определению обязаны блюсти интересы государства. Прокурор же сможет подключиться к решению спора лишь в том случае, если государственный орган будет бездействовать. По похожей схеме будет перестроен и институт представительства интересов граждан в суде. «Прокурор – хороший человек, но защита – не его функция», – определил идеологию реформы в этой части А. Портнов.

Функциональное переустройство, по мнению экспертов, – это лишь половина реформы. Основной идеей проекта они считают смену идеологии: переход от строгой субординации в вертикальной иерархии к сети относительно независимых органов с процессуально независимыми прокурорами. Если на данный момент структура органов прокуратуры выстроена по образу и подобию министерства, то после реформы она станет ближе к структуре судебной ветви власти. Уже предлагаемые проектом изменения в названии должностей говорят сами за себя. Если сегодня на местном уровне есть один прокурор, он же – руководитель прокуратуры, то после вступления в силу нового закона появятся руководители прокуратур, их заместители и отдельно – прокуроры, старшие прокуроры, начальники структурных подразделений и их замы. Будут сформированы и органы прокурорского самоуправления, что эксперты также называют радикальным новшеством, – Всеукраинская конференция работников прокуратуры и Совет прокуроров Украины. Причем последний наделяется важными для укрепления независимости полномочиями давать рекомендации о назначении на административные должности в региональных и местных прокуратурах и освобождении от

них. Генеральный прокурор в процессе назначения руководства региональных и местных прокуратур, по сути, будет выполнять те же функции, что и Высший совет юстиции в отношении председателей судов и их замов. Сходство с судебной системой этим не ограничивается. Конкурсный отбор на прокурорские должности, а также проведение дисциплинарных расследований будут возложены на квалификационно-дисциплинарные комиссии прокуратуры во главе с Высшей квалификационно-дисциплинарной комиссией прокуратуры. Местные комиссии будут следить за надлежащим исполнением служебных обязанностей и соблюдением правил этики прокурорами местного уровня, ВКДКП – региональных и Генеральной прокуратур. Формирование квалифкомиссий несколько отличается от формирования таковых в судебной системе и в адвокатуре. В каждой квалифкомиссии будет по 11 человек: по семь лиц во все комиссии назначит Всеукраинская конференция работников прокуратуры, а по четыре – делегируют из научных кругов (съезд и региональные конференции представителей юридических вузов и научных учреждений соответственно). Причем с целым рядом ограничений как по представительству от регионов и вузов, так и по месту работы или службы. Ни судей, ни адвокатов, а тем более народных депутатов или чиновников в этих органах не будет. Правда, и работать на постоянной основе будет не весь состав квалифкомиссий, как ВККС, а только часть. По аналогии со ВСЮ, освобожденными от основной работы станут председатели, их замы и секретари всех квалифкомиссий, которых будут избирать на три года без права повторно занять должность. Общий же срок полномочий члена прокурорской квалифкомиссии также составит шесть лет. Как отмечают авторы документа, именно доступ к профессии прокурора стал одним из ключевых спорных вопросов. «По новому законопроекту стать прокурором очень сложно. Процедура длительная, она включает анонимное тестирование. О том, как это будет работать, можно судить по опыту конкурса в системе судоустройства... Генпрокурор будет играть в этой системе такую же церемониальную роль, какую сегодня выполняет Прези-

дент в процедуре назначения судей», – пояснил А. Портнов. По его словам, тяжело проходили и консультации по новой процедуре увольнения прокурора. В проекте предусмотрено, что для этого потребуется решение квалификационно-дисциплинарной комиссии. То есть, с одной стороны, прокурор любого уровня будет защищен от незаконного увольнения, но с другой – обратиться с жалобой на действия прокурора сможет любой гражданин. «У инициатора жалобы будет право присутствовать на заседании комиссии, задавать вопросы, прокурор может брать представителя себе в защиту, то есть появляется состязательный процесс привлечения прокурора к дисциплинарной ответственности. Не всем эта процедура нравится, но именно так она будет выглядеть», – подчеркнул советник Президента.

Среди гарантий независимости прокуроров, конечно же, присутствуют и социальные. Как отметил советник Президента, «зарплата прокуроров должна быть увеличена (и на это государству придется направить значительные ресурсы), чтобы в прокуратуру шли интеллектуальные, конкурентоспособные юристы».

Заместитель председателя Комитета ВР по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности В. Олійник считает, что новый законопроект «О прокуратуре» соответствует европейским стандартам и приблизит Украину к вступлению в Европейский Союз. «Если брать стратегии развития нашего государства, а это европейский вектор, то нужно приводить все государственные органы в соответствии с европейскими стандартами. Если мы хотим быть европейской страной, у нас должен быть европейский парламент, европейский Кабинет Министров, европейский Президент, который не назначает судей (и нынешний Президент добровольно отказывается от этой функции), у нас и прокуратура должна быть европейская», – считает нардеп. Он отметил, что с нынешней системой прокуратуры Украины не видать подписания Соглашения. «На мой взгляд, новый законопроект “О прокуратуре” абсолютно соответствует европейским стандартам, – подчеркнул парламентарий. – Понимаете,

нынешняя прокуратура была характерна для политической экономической системы бывшего Советского Союза...»

По словам нардепа, прокуроры не должны отвечать за все, что происходит в государстве. Политик отметил, что в Европе есть четкая «расчлененность» прокуратуры и других государственных структур: «В Европе прокурор не отвечает за все. Сейчас, чтобы не произошло у людей, они идут в прокуратуру. А надо идти в суд. ...Прокуратура работает тогда, когда есть признаки правонарушения, преступления. ...Есть частные интересы и есть интересы государства, у нас есть много органов, которые должны ходить в суд. А сегодня прокуратура должна ходить по земле, воде и так далее. ...В Европе такого нет. Прокурор не отвечает за все». В итоге нардеп отметил, что новый законопроект, безусловно, в значительной степени урезает полномочия прокуроров, но, по его словам, «надо думать о том, не как будет житься прокуратуре, а как будет житься государству». «Это не простой период для прокуратуры. Это болезненный процесс, но и в прокуратуре значительная часть понимает, что так как было быть не может, потому что изменилась политическая и экономическая система. Я скажу откровенно, нам нужно быть очень осторожными. Более важная часть в этом законе, на мой взгляд, это переходные положения. То есть попробовать не потерять то, что уже наработано, и получить как можно скорее новое качество в работе прокуратуры. Поэтому вводить отдельные положения надо поэтапно», – отметил В. Олийнык.

Также В. Олийнык выразил свое убеждение в том, что закон о реформировании прокуратуры получит поддержку в парламенте и будет принят до Вильнюсского саммита Восточного партнерства, который состоится в ноябре текущего года. «Ныне действующая власть, Президент на деле демонстрируют европейский вектор развития Украины. Тогда как при предыдущей власти ни фундаментального реформаторского европейского закона не было принято, ведь на это не было политической воли – была только болтовня. Сегодня мы подтверждаем свои проевропейские попытки и устремления. Это и принятие нового УПК, закон об адвокатуре, закон о доступе

к публичной информации. Мы также реализуем требование ЕС по реформированию прокуратуры – и соответствующий законопроект разработан с учетом европейских стандартов. В нем содержатся радикальные новации, которые формируют прокуратуру именно европейского образца», – отметил народный депутат. Он выразил убеждение, что все парламентские силы поддержат этот закон. «Оппозиция не раз своими действиями продемонстрировала, что не хочет европейской интеграции Украины. Ведь все видели, как законопроекты, которые мы предлагали – КПК, закон об адвокатуре, – не были поддержаны оппозиционными депутатами. Они не хотят, чтобы проевропейские изменения, подписание Соглашения об ассоциации состоялось именно за время президентства В. Януковича. Но мы же здесь не соревнование устраиваем! Мы во главе с Президентом, который демонстрирует решительность в этом вопросе, не теряя времени, проводим политику в интересах украинского народа. Поэтому нужно, чтобы оппозиция отказалась от своих мелких амбиций и прекратила пиариться на этом вопросе», – сказал В. Олійник. «Необходимо совместными усилиями поддержать инициативу Президента В. Януковича. Мы рассчитываем, что закон о реформировании прокуратуры будет принят до саммита. И даже если к тому времени он будет принят только в первом чтении – все же это будет серьезным свидетельством того, что мы приводим нашу законодательную базу в соответствие с европейскими стандартами», – подчеркнул парламентарий.

Напомним, что в СМИ распространилась информация о том, что народный депутат от УДАРа В. Карпунцов прокомментировал проект закона «О прокуратуре» следующим образом: «Весь комплекс псевдореформ, которые проводит власть, уже привел к значительному росту уличной преступности и незаконной застройки. Оппозиционным фракциям нет никакого смысла поддерживать проект закона “О прокуратуре”, ведь уже сейчас с абсолютной очевидностью можно говорить о том, что после победы В. Кличко на президентских выборах нам придется все это исправлять и перестраивать заново», – якобы сказал политик. По сообщению СМИ,

В. Карпунцов заявил о том, что три оппозиционные фракции не будут голосовать за принятие нового закона «О прокуратуре».

Но в партии УДАР заявляют, что народный депутат В. Карпунцов не давал комментариев этого законопроекта. В партии считают, что власти проводят кампанию дискредитации партии УДАР и ее народных депутатов из-за использования подконтрольных средств массовой информации. Об этом говорится в сообщении УДАРа. «...Подконтрольные власти средства массовой информации распространили несуществующий комментарий В. Карпунцова. Это делается для того, чтобы дискредитировать партию УДАР», – считают в партии.

Пока-что официально оппозиция заявляет – «преждевременные любые выводы о проекте закона “О прокуратуре”».

В свою очередь Генпрокурор Украины В. Пшонка считает обоснованными и необходимыми положения законопроекта о прокуратуре, разработанного рабочей группой при Президенте, говорится в сообщении пресс-службы Генпрокуратуры. Такое мнение он высказал во время совещания по вопросам реформирования органов прокуратуры. При этом В. Пшонка подчеркнул, что изменения, которые предлагаются проектом закона – обоснованы требованиями настоящего и необходимы. «Пришло время, когда органы исполнительной власти и государственного контроля должны взять на себя всю полноту ответственности за состояние выполнения законов на соответствующей территории или в отрасли», – сказал он.

По его словам, только комплексная реформа прокуратуры путем принятия нового закона позволит выстроить ту модель прокуратуры, которая отвечает современному этапу развития нашего государства. «А проект закона “О прокуратуре”, подготовленный рабочей группой, способен построить такую модель», – отметил В. Пшонка.

Генпрокурор также отметил, что после оценки Венецианской комиссией этого законопроекта он будет направлен в Верховную Раду, которая и должна будет принять решение относительно реформирования органов прокуратуры.

Напомним, Президент Украины В. Янукович заверил представителей Вышеградской четверки, что все законы относи-

тельно евроинтеграции, в особенности закон о прокуратуре, будут приняты до Вильнюсского саммита. «Подавляющее большинство законов по европейской тематике будет принято на этой неделе. Часть законопроектов остается на сентябрь – это те законопроекты, которые требуют экспертной оценки... Венецианской комиссии, в частности это касается закона о прокуратуре», – сказал В. Янукович.

В свою очередь Президент Польши Б. Коморовский заметил, что закон о прокуратуре является одним из важнейших, и также выразил надежду, что он будет принят до Вильнюсского саммита.

Эксперты и правозащитники по-разному оценивают возможные последствия предложенных изменений. За его основу, сообщил директор научной развития киевского Центра политико-правовых реформ Н. Хавронюк, был взят проект, разработанный центром три года назад совместно с немецкими коллегами. Согласно законопроекту, в котором, как говорит Н. Хавронюк, остался ряд новаций, функции общего надзора за соблюдением законодательства во всех сферах вместо прокуратуры осуществлять около полусотни различных контролирующих государственных органов. Они имеют полномочия, например, для назначения штрафов, привлечение к административной ответственности и т. п. Зато следствие отдадут новому, еще не созданному органу – Национальному бюро расследований. По словам Н. Хавронюка, законопроектом также предусматривается расширение полномочий и возможностей омбудсмена при Верховной Раде и адвокатов, на которых будут возложены функции представительства интересов граждан в суде. «В частности адвокатам предоставляется право бесплатного доступа к государственным базам данных и государственные органы должны отвечать на их запросы, как сейчас на прокурорские», – объясняет эксперт и предполагает, что «прокурорская власть, условно говоря, уменьшится на половину». С тем, что до сих пор прокуроры имели слишком широкие полномочия соглашается и эксперт Харьковской правозащитной группы Л. Клочко. Однако, она сомневается, что граждане от предложенных изменений останутся в выигрыше. «Например контроль за соблюдением прав человека прокуратура осуществляла крайне плохо. И

государственные контролеры вряд ли справятся. Для этого нужно иметь опыт и уметь брать на себя ответственность за принятие решений, а до этого наши чиновники не привыкли», – убеждена она. С нынешних полномочий прокурорам, согласно законопроекту, предлагают оставить надзор за соблюдением законодательства правоохранительными органами, поддержку гособвинения в судах по уголовным делам, вместо представительство интересов государства и граждан в общественных, административных и хозяйственных делах будет сведено к минимуму.

Насколько вообще уменьшится прокурорский штат, официально пока не сообщается. «По моим наблюдениям, у нас любая реформа приводит к увеличению количества чиновников», – считает председатель правления Украинского Хельсинского союза по правам человека Е. Захаров. К примеру, последняя реформа, вступление в силу нового Уголовно-процессуального кодекса, привела к увеличению штата прокуроров на две с половиной тысячи человек. В администрации президента, по словам советника главы государства А. Портнова, планируют, что законопроект «О прокуратуре» будет принят советом в конце октября, накануне Вильнюсского саммита, где будет решаться судьба Соглашения об ассоциации. Реформа прокуратуры – одно из требований Евросоюза. Вместе с тем председатель правления Украинского Хельсинского союза Е. Захаров говорит, что не очень понимает логику власти, «поспешно» пытается выполнить то, что еще 18 лет назад было обещано Украине при вступлении в Совет Европы. Он отмечает, что в парламенте уже есть законопроект, разработанный депутатами от оппозиции, который тоже предусматривает значительное сокращение полномочий прокуроров. Он уже прошел первое чтение и общественное и экспертное обсуждение. «Я считаю его прогрессивный и таким, что можно было бы принимать. Проект администрации Президента без общественной оценки принимать нельзя», – предостерегает Е. Захаров, сообщает DW.

В свою очередь, Депутатский клуб «Парламент» совместно с Комитетом ВРУ по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности, 3 июля 2013 г. в галерее «Триптих», провел круглый стол на тему «Выполне-

ние Украиной взятых на себя обязательств в части создания прокуратуры европейского образца».

Свое мнение высказали эксперты. Так, С. Головатый отметил: «У нас сегодня эта остаточно-сталинская советская прокуратура. А это элемент тотального преступной группировки, в которую входит все: администрация, суд, прокурор, следователь, а особенно на местном уровне. Среди основных запланированных изменений ограничения функций прокуратуры только к обвинению и уравнивание ее полномочий с судом. Законопроектом также устанавливается максимальное количество прокуроров в государстве – не более 5150. А это в три раза меньше, чем сегодня».

Также бывший член Венецианской комиссии и экс-вице-президент ПАСЕ заключил, что «получить заключение до октября никак не удастся. Но если власть будет очень заинтересована, то можно найти выход»², – считает бывший вице-президент ПАСЕ, бывший член Венецианской комиссии и министр юстиции в 2005–2006 гг. С. Головатый. «Можно получить неофициальный предварительный проект заключения и ранее, который утвердят уже в октябре. Такая процедура возможна, я так неоднократно делал», – отмечает господин С. Головатый. Однако на этом пути стоит одна преграда – эксперты комиссии в отпусках до конца августа. Это может усложнить получение предварительного заключения в сентябре для принятия закона в октябре. С. Головатый, который до недавнего времени был членом парламента от фракции Партии регионов, не понимает логики власти: «Ведь вместо принятия во втором чтении проекта № 0886³, в котором учтено мнение Венецианской комиссии, А. Портнов с нуля готовит свой собственный документ».

² Согласно расписанию работы Венецианской комиссии, следующее ее пленарное заседание состоится только 11–12 октября. Поэтому получить заключение по законопроекту о прокуратуре власти точно не удастся.² Согласно расписанию работы Венецианской комиссии, следующее ее пленарное заседание состоится только 11–12 октября. Поэтому получить заключение по законопроекту о прокуратуре власти точно не удастся.

³ Председатель комитета по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности А. Кожемякин от имени комитета подготовил и направил в Венецианской комиссии проект закона № 0886 «О прокуратуре» и получил положительные заключения по документу. Именно этот законопроект ранее предлагал принять руководитель профильного комитета А. Кожемякин из «Батьківщини».

Со своей стороны Я. Василькевич, заведующий секретариата Комитета ВР по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности, что «проект будет выполнен, ведь это подчеркивает и председатель ВР, и Президент, и наш комитет».

В. Загария, председатель Высшей квалификационно-дисциплинарной комиссии адвокатуры, в свою очередь, считает: «Реформа прокуратуры является едва ли не наиболее ожидаемой как в обществе в целом, так и в адвокатской среде. Ведь еще 17 лет назад при принятии Конституции было определено, что прокуратура должна быть лишена функции общего надзора. Однако только сейчас этот вопрос наконец предложено решить на законодательном уровне. Среди других преимуществ проекта отмечу кардинальное изменение полномочий прокуратуры. ... Следовательно, законопроект уравнивает в правах прокурора и адвоката в уголовном производстве. ... Можно надеяться, что внедрение новых стандартов по образцу лучших европейских законодательных традиций уже в ближайшее время усилит гарантии профессиональной деятельности адвокатов».

По мнению С. Олейника, адвоката, «самое важное, что есть в предложенном проекте, – изменение идеологии работы прокуратуры, которую в советское время называли “государевым оком”. И в настоящее время это такой государственный институт, который надзирает за всеми от имени государства. В новой редакции предложена совсем иная модель. ... То есть приоритетом деятельности прокуратуры станет как раз соблюдение законов государством и коммунальными предприятиями. Соответственно, прокуратура сменит позицию государственного надзирателя за людьми и частным сектором жизни на позицию надзирателя за исполнением закона самим государством. То есть будет действовать в интересах человека, а сегодня она свои усилия направляет на контроль над частным сектором. Вторая серьезная составляющая законопроекта – независимость прокуроров. Фактически предлагается механизм назначения прокуроров на должности, очень близкий к механизму назначения судей и адвокатов, – механизм прокурорского самоуправления и соответствующих квалифи-

кационных комиссий. Это нововведение означает, что допущенный к работе прокурор имеет достаточно серьезные гарантии процессуальной независимости. Его так же трудно будет уволить, как и назначить на должность, – только через конкурсную процедуру. Командно-административный стиль управления прокуратурой также изменится. Что имеем сегодня: какой-то неизвестный прокурор по телефону дает определенную команду – поручение прокурору из района. Оно нигде процессуальным образом не фиксируется. Поручение в прокурорском лексиконе идентифицируется как “команда”. Поэтому “команду” предлагается заменить на “процессуальные отношения”. Это значит, что прокурор высшего уровня, руководитель прокуратуры не с административными, а с функциональными поручениями будет обращаться к подчиненному прокурору в письменном виде. Таким образом, подчиненный прокурор может требовать письменного поручения от прокурора высшего звена. Если же он такое обращение не запросил, его действия могут квалифицироваться как незаконные, законопроект предусматривает за это личную ответственность. То есть прокуратуре предлагается перейти от принципа командности к принципу законности».

А. Банчук, эксперт Центра политико-правовых реформ, также отмечает: «Даже если закон будет принят в такой редакции, как есть, он лучше действующего. Конечно, нет предела совершенству. Но все же изменения достаточно позитивные. Новый законопроект может решить определенные проблемы. ...Однако хорошо, что окончательное решение все равно останется за органом судебной власти, а не будет иметь силу каких-то актов реагирования прокуратуры. Еще один позитив – доступ к профессии. Очень важно, что сделан шаг навстречу открытию процедуры, аналогичной отбору судей. Это хорошо, потому что на данный момент непонятно, как лицо, которое хочет стать прокурором, вообще может достичь желаемого. Действующий закон, к сожалению, не дает на это ответа. Как позитивное изменение отмечу хорошо расписанную дисциплинарную процедуру. С одной стороны, она должна защитить прокуроров от каких-либо неправовых методов влияния руководства, а с другой – дает

возможность лицам, считающим, что действиями определенного прокурора нарушены их интересы, добиться привлечения его к дисциплинарной ответственности. По моему мнению, целесообразны и предлагаемые изменения в структуре прокуратуры.

Проект закона «О прокуратуре», разработанный Администрацией Президента, направлен в первую очередь на сбалансирование прав адвокатуры и прокуратуры. Так оценил законодательную инициативу старший юрист ЮФ «Спенсер и Кауфманн», адвокат В. Павленко. «Прежде всего заметна направленность проекта на ограничение влияния прокуратуры, что заключается, в частности, в упразднении специализированных прокуратур, уменьшении штата и сужении перечня полномочий прокуроров. Так, планируется полностью лишить прокуратуру права вести досудебное следствие и полномочий осуществлять общий надзор», – отметил юрист. Он также рассказал, какие преимущества от этого проекта получают адвокаты. «В первую очередь адвокатам, как и их клиентам, с прокурорами отныне придется видаться значительно реже, чем раньше», – подчеркнул В. Павленко. Кроме того, по словам юриста, проект уравнивает адвокатов и прокуроров в правах, необходимых для проведения досудебного расследования. «В частности, адвокатам наравне с прокурорами предоставляется право свободного доступа в помещения предприятий, учреждений и организаций с целью ознакомления с документами, необходимыми для осуществления адвокатской деятельности», – пояснил В. Павленко. Он добавил, что адвокатам также предоставляется право бесплатного доступа к информационным базам данных государственных органов, органов местного самоуправления, Пенсионного фонда и фондов общеобязательного государственного социального страхования, кроме тех баз данных, которые содержат информацию с ограниченным доступом. «Предусматривается также наделить адвокатов правом применять технические средства, в частности в местах предварительного заключения во время проведения процессуальных действий, в которых адвокат принимает участие», – объяснил юрист. «Эти изменения, по моему мнению, направлены в первую очередь на сбалансирование прав адвокатуры и прокуратуры, что, безусловно, яв-

ляється правильним шагом в напрямленні розвитку правового государства», – подытожил В. Павленко.

Следовательно, закон «О прокуратуре» предусматривает полную реорганизацию прокуратуры и уже направлен в Венецианскую комиссию.

По словам советника президента А. Портнова, власти ожидают получить решение европейских экспертов в сентябре, и в октябре хотят окончательно принять реформу.

Напомним, принятие этих изменений в законодательство необходимо для подписания Соглашения об ассоциации с ЕС (*Матеріал підготовлено за використанням таких джерел інформації: Глагол (<http://glagol.in.ua>). – 2013. – 12.08; Персональний сайт О. Соломченко (<http://solomchenko.com.ua>). – 2013. – 8.08; LB.ua (<http://lb.ua>). – 2013. – 3.07, 12.08; Депутатський клуб «Парламент» (<http://nardep.com/roundtables/2137726156>); ЗІК (<http://zik.ua/ua>). – 2013. – 14.08; Газета «Закон и Бизнес» (<http://zib.com.ua/ru>). – № 32 (1122). – 2013. – 10–16.08; Політична партія «Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”» (<http://byut.com.ua>). – 2013. – 2.08; Острів (<http://www.ostro.org>). – 2013. – 2.08; ДИДЖИТАЛ ВЕНЧЕЗ (<http://news.bigmir.net>). – 2013. – 13.08; Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (<http://vkdka.org>). – 2013. – 6.08; ТВі (<http://tvi.ua>). – 2013. – 11.08; УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 13.08; Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>). – 2013. – 2.08; Свобода слова в Україні (<http://svobodaslova.in.ua>). – 2013. – 7.08).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак привітав співвітчизників з Днем Незалежності України.

«Це свято має особливу цінність для кожного з нас незалежно від поглядів, національності чи віросповідання, адже воно об'єднує всіх громадян держави з багатовіковою історією, унікальною духовною спадщиною, яскравими перемогами та великими досягненнями.

День Незалежності єднає всіх, хто щиро любить Батьківщину, прагне бачити Україну сучасною передовою країною і робить особистий внесок у її розквіт.

Сьогодні наша країна впевнено рухається шляхом демократичних перетворень, розбудови громадянського суспільства, модернізації держави. Вільна і соборна Україна може відбутися лише як демократична, економічно і гуманітарно розвинута держава, де кожен громадянин почуватися вільно і захищено. Наполегливою працею ми маємо домогтися піднесення вітчизняної економіки, створення гідних умов для життя людей і стартових можливостей для молоді.

Переконаний, сила України – в об'єднанні зусиль та єдності, оскільки з наших спільних досягнень складається могутність і велич держави.

У цей святковий день бажаю вам щастя, здоров'я, любові та злагоди в родині. Щасливої долі, оптимізму, здійснення задумів і мрій, нових звершень в ім'я України! – ідеться у привітанні (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 24.08).

Председатель Верховной Рады Украины В. Рыбак в преддверии открытия новой сессии Верховной Рады призывает народных депутатов выполнять обещания, данные избирателям, а оппозицию забыть о президентских амбициях и работать.

«Сегодня в оппозиции, в первую очередь, много кандидатов в Президенты. Они хотят заявить о себе. До выборов еще очень и очень далеко... Давайте выполнять обещания – наши избиратели не могут жить так, как они живут сегодня, с той заработной платой, с той пенсией», – сказал спикер.

В. Рыбак призвал депутатов избегать потасовок в зале Верховной Рады и слышать друг друга. «У нас как не услышали друг друга, сразу кулаки. Верховную Раду за последние годы превратили в бойцовский клуб», – отметил он.

В. Рыбак вновь подчеркнул, что Верховную Раду никто распускать не собирается. «Парламент должен работать. Хоте-

лось бы, чтобы он работал не на собственные карманы, а на людей», – сказал он (*Утро.ua* (<http://www.utro.ua>). – 2013. – 24.08).

Голова Верховної Ради України В. Рибак привітає працівників вугільної галузі з професійним святом – Днем шахтаря.

«Нелегка, небезпечна, справді героїчна шахтарська праця завжди високо шанувалася в українському суспільстві, адже в основі видобутку вугілля лежать глибокі інженерні знання, мужність і самовідданість, досвід і працьовитість гірників.

Завдяки невтомній праці шахтарів ми маємо стабільне функціонування національної економіки, енергетичну безпеку України, тепло і світло у наших оселях. За це наша щира подяка і ветеранам галузі, і всім, хто нині працює на гірничодобувних підприємствах.

Заслуговують найвищої поваги і згуртованість шахтарів, їхня взаємна підтримка, активність, небайдужість до суспільних проблем.

Держава надає пріоритетної ваги розвитку гірничої промисловості. На сьогодні розроблено та прийнято ряд законодавчих актів, необхідних для покращення діяльності підприємств галузі, підвищення ефективності праці, модернізації виробничих процесів та забезпечення гірникам належних і безпечних умов праці. Це говорить про розуміння проблем шахтарів, бажання сприяти забезпеченню сталої роботи гірничодобувних підприємств на довгострокову перспективу, турботу про соціальний розвиток шахтарського краю та виховання гідної трудової зміни.

Переконаний, що завдяки нашій спільній праці у найближчому майбутньому Україна стане енергетично незалежною державою.

Зичу вам та вашим родинам тепла і затишку, добра і щастя, нехай кожен день надихає вас на нові звершення!» – ідеться в привітанні Голови Верховної Ради (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.08).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Реалізація національних проектів, спрямованих на модернізацію і розвиток держави, сприятиме посиленню інвестиційної активності, переконаний Президент України В. Янукович.

«Держава своєю політикою та втіленням національних проектів закладає макростимули для розвитку та інвестиційної активності», – сказав глава держави під час виступу на урочистому зібранні з нагоди Дня Незалежності.

Вдалим прикладом реалізації таких проектів В. Янукович назвав успішний досвід проведення Євро-2012, який підтвердив необхідність модернізації усієї національної інфраструктури. «Будівництво і реконструкція автомагістралей, залізниць, морських і річкових портів, аеропортів залишається пріоритетом державної політики», – підкреслив В. Янукович.

Президент зазначив, що підґрунтям для таких довгострокових капіталовкладень є стабільна національна валюта. «Це гарантує справедливий рівень винагороди за працю», – сказав він.

Глава держави також нагадав, що нині реалізуються заходи, спрямовані на зміцнення «енергетичного суверенітету». Це диверсифікація джерел постачання енергоносіїв, упровадження енергоощадних технологій, нарощування частки нетрадиційних та альтернативних паливних ресурсів.

Не менш важливими, на переконання В. Януковича, є нова політика стимулювання зайнятості та сприятливі умови для впровадження високих технологій, які, у свою чергу, поступово відкривають шлях до успіху для сміливих, освічених молодих українців.

«Національні системи охорони здоров'я, соціального захисту, освіти та культури адаптуються до вимог європейських стандартів якості послуг, адресності та раціонального використання коштів», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 24.08).

Асоціація з Європейським Союзом сприятиме формуванню сучасної європейської держави, наголошує Президент України В. Янукович.

«Для України асоціація з Європейським Союзом має стати важливим стимулом для подальшого формування сучасної європейської держави», – сказав глава держави на урочистому зібранні з нагоди Дня Незалежності України.

Водночас В. Янукович підкреслив, що Україна має зберегти та продовжити поглиблення інтеграційних процесів з Росією, країнами євразійського співтовариства, іншими світовими лідерами та новими центрами економічного розвитку.

«Це – вибір України, і лише ми усі разом несемо відповідальність за його здійснення», – зазначив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 24.08.*)

У сучасному світі саме незалежність, здатність самотійно вирішувати проблеми та добиватися поставлених цілей – ознака зрілого, внутрішньоконсолідованого та духовно багатого суспільства. Про це заявив Президент України В. Янукович на урочистому зібранні з нагоди Дня Незалежності.

«Такими є український народ і сучасна держава Україна», – наголосив Президент. За його словами, Україна є послідовною у своїй політиці гармонійного миру та діалогу. «Ми вчимося правильно розпоряджатися своєю свободою. Ми не закриваємося від світу, не фарбуємо його у чорні та білі кольори, – сказав В. Янукович. – І ніколи не підтримаємо політику нових мурів та протистояння. Ми твердо захищаємо свої власні інтереси».

Президент зазначив, що незалежність для України стала справжнім учителем у прийнятті самотійних стратегічних рішень і визначенні власного розвитку, з опорою, у першу чергу, на власні сили. «Ми стали відповідальними союзниками і партнерами. Ми прагнемо до побудови паритетних стосунків

і готові йти на компроміси, які зміцнюють стабільність та несуть процвітання для нас і всіх наших сусідів», – наголосив В. Янукович.

«Наша сила – це наша внутрішня єдність у прагненні до змін. І тому курс на модернізацію усіх сфер життя є вираженням інтересів українського народу», – підкреслив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua)). – 2013. – 24.08).

Головне завдання політики модернізації, яка проводиться в державі останнім часом, – це розвиток сучасної ринкової економіки, демократичного державного устрою, освіченого, вільного та самоврядного громадянського суспільства. Про це Президент України В. Янукович заявив під час урочистого зібрання з нагоди Дня Незалежності.

«Зараз ми реалізуємо найскладніший перший етап модернізації, пов'язаний із системним реформуванням ринкової інфраструктури та соціальної сфери, створенням умов для прискореного розвитку реального сектору економіки, стимулювання конкурентоспроможності традиційних і нових галузей», – сказав глава держави.

Він зазначив, що у час непростой економічної ситуації у світі зусилля влади були сконцентровані на найважливіших напрямках реформування, було змінено підходи до державного регулювання економічних і соціальних процесів.

Наступний етап модернізації держави, на переконання Президента, має полягати в розвитку «суспільства знань», творенні високотехнологічної наукоємної економіки, зміцненні єдиного національного гуманітарного простору. «Маємо зробити все, щоб Україна, пройшовши горнило перетворень, і надалі розвивалась як країна високої культури, із сильним індустріальним потенціалом, справедливою та ефективною системою соціального захисту, широкими можливостями глобального партнерства», – підкреслив В. Янукович.

На думку глави держави, у реалізації цих задумів Україні допоможе позитивний досвід провідних країн світу, що де-

монструють високі стандарти політичної, економічної та соціальної самоорганізації (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 24.08).

Для України 22 роки незалежності стали початком нової історії, наголошує Президент України В. Янукович.

«22 роки – зовсім невеликий проміжок часу в історичному вимірі. Але для України ці два десятиліття стали початком нової історії. Ми постали як єдиний народ, єдина держава, єдина колективна воля до самостійного розвитку», – сказав Президент під час виступу.

Як підкреслив глава держави, за ці роки Україна пройшла непростий шлях від тоталітарної системи радянського зразка, через «дикий капіталізм», економічні кризи та соціальну розгубленість до свободи, людської гідності, демократії та відкритої економіки, визнання та поваги у сучасному глобалізованому світі. «Ми пройшли цей шлях впевнено, без соціальних потрясінь та конфліктів. Переконалий – так буде і надалі», – зазначив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 24.08).

У День Незалежності України Президент України В. Янукович, Прем'єр-міністр М. Азаров, Голова Верховної Ради В. Рибак взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку й М. Грушевському.

В урочистій церемонії також взяли участь голова Київської міської державної адміністрації О. Попов, урядовці, представники громадськості.

Після цього за участі перших осіб держави відбулися урочисті заходи, присвячені 22-й річниці незалежності України (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 24.08).

Адміністрація Президента України відкрила свою офіційну сторінку в соціальній мережі Facebook. Офіційне представництво доступне за адресою: <https://www.facebook.com/president.gov.ua>.

Зображенням для персоналізації сторінки у Facebook обра-но штандарт Президента України із зображенням золотого тризуба.

Заголовне фото на сторінці буде змінним. Сьогодні на його місці – привітання з Днем Незалежності України.

На сторінці опубліковано відеозвернення Президента з на-годи Дня Незалежності, матеріали із сьогоднішніх урочистих заходів за участі Президента, інформаційні повідомлення та інфографіка щодо основних кроків України в напрямі євроінтеграції.

У спеціальному додатку «Доступ до публічної інформації» на офіційному представництві АПУ у Facebook передбачена можливість оформлення запиту на отримання публічної інформації в режимі онлайн. Усі запити автоматично переда-ються до Головного управління доступу до публічної інфор-мації, яке в законодавчо визначені терміни розгляне їх і на-дасть відповіді.

У додатку «Звернення громадян» покроково описується за-конодавчо затверджена процедура оформлення звернення гро-мадян до глави держави у письмовому вигляді.

Супровід офіційної сторінки здійснюватиме Головне уп-равління прес-служби та комунікацій Президента України (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (www.president.gov.ua). – 2013. – 24.08).

Прем'єр-міністр України М. Азаров відвідав із робочим візитом Російську Федерацію, передає УНН з посиланням на прес-службу Кабміну.

Програмою робочого візиту була запланована зустріч із го-ловою уряду Російської Федерації Д. Медведєвим у форматі віч-на-віч та розширеному складі.

Напередодні зустрічі з Д. Медведевим М. Азаров зазначив, що головною темою, яка обговорюватиметься, він вважає відновлення обсягів українсько-російського товарообігу.

«Нам необхідно відновлювати і нарощувати обсяги нашого взаємного товарообігу, оскільки гарна динаміка товарообігу це – головне досягнення економічних відносин», – сказав М. Азаров та при цьому додав, що необхідно зміцнювати і кооперативні зв'язки.

У свою чергу Д. Медведев зазначив, що російська сторона, перш за все, хоче обговорити економіко-правові наслідки приєднання до різноманітних митних об'єднань.

Також очільник уряду РФ Д. Медведев під час зустрічі з Прем'єр-міністром України наголосив, що російська сторона зацікавлена в тому, щоб обговорювати все гранично відверто, в тому числі й мінуси тих чи інших проектів. Він запропонував М. Азарову та членам делегацій двох країн «поговорити про юридичні, організаційні та економічні наслідки підписання Україною відповідної Угоди про асоційоване членство з Євросоюзом, а також про ті ж самі можливості і наслідки, які пов'язані з членством у Митному союзі і, в майбутньому, в Євразійському економічному союзі».

У свою чергу очільник українського уряду наголосив, що між Україною та Росією «існують дуже глибокі відносини, в тому числі і в торгово-економічній сфері» та подякував російському колезі за теплий прийом.

«І те, що ми з Вами обговорювали в Сочі, напевно, логічно знайде своє продовження в сьогоднішній нашій розмові. Це, перш за все, звичайно, ті проблеми, які у нас існують, яким чином їх вирішити, з тим щоб вийти на параметри торговельно-економічного обороту, про який наші президенти домовилися, про який ми з Вами говорили. Словом, я переконаний, що, за наявності бажання з двох сторін, а таке бажання є, я в цьому впевнений, ми зможемо знайти й обговорити конструктивно всі ті питання, про які Ви зараз говорили», – підкреслив М. Азаров (*УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1243569-m-azarov-vidvidav-rf-iz-robochim-vizitom>). – 2013. – 26.08*).

Продовжувати подальші переговори про перспективи одночасної участі України в зоні вільної торгівлі з Євросоюзом і Митним союзом безглуздо. Про це заявив журналістам перший віце-прем'єр РФ І. Шувалов за підсумками переговорів прем'єр-міністрів двох країн, що відбулися у понеділок, 26 серпня.

«Переговори з цього питання я вважаю безглуздо далі продовжувати, – сказав І. Шувалов. – Українці хочуть знайти формат, який був би сумісний. Ми намагалися знайти варіанти навіть з перехідним періодом (у тому, що стосується інститутів регулювання, таких як технічне регулювання і фітосанітарний контроль). Навіть якби тут ми знайшли компроміс, і ми на нього готові, по єдиному митному тарифу у них немає можливості. Вони (угодою про зону вільної торгівлі з ЄС) зв'язані абсолютно».

При цьому І. Шувалов також повідомив, що зацікавлені відомства та митні органи Росії і України домовилися уважно спостерігати за розвитком ситуації у зв'язку з планами щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. «Щоб знову не виникло несподіваних проблем у торгових операторів на російському кордоні», – пояснив він.

«Ми домовилися, що митні органи та міністерства, що відповідають за зовнішню торгівлю, повинні за ситуацією уважно спостерігати, з тим щоб знову як грім серед ясного неба, як сніг на голову митні органи не почали застосовувати якісь жорсткі зовсім правила і вимагати зовсім іншої поведінки торгових операторів, не попередивши їх заздалегідь», – сказав І. Шувалов.

Він зазначив, що сторони повинні вирішити, як їм у разі підписання угоди між Україною та ЄС цивілізовано поводитися, «щоб не було ніяких торгових воєн, ніяких ускладнень» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2013. – 26.08).

Прем'єр-міністр України М. Азаров привітав громадян з Днем Незалежності України.

«Шановні громадяни України! Дорогі співвітчизники!

Вітаю Вас з 22-ю річницею Незалежності України!

Наша молода держава пройшла непростий шлях становлення. На ньому були і досягнення, і втрати, але головне, що ми чітко визначилися: куди і для чого рухаємось. Наша мета – сильна європейська демократична держава, яка підносить, гідно захищає і забезпечує права та свободи своїх громадян.

Нещодавно Україна святкувала 1025-ту річницю хрещення Русі. Тисячоліття назад Україна відбулася як один з центрів християнської цивілізації. Така давня історія до багатого нас зобов'язує.

Так, попереду у нас з Вами ще багато роботи, аби забезпечити сталий економічний розвиток. Але цей труд вже не видається невідомим: у нашому житті уже є багато фактів, які демонструють, що ми здатні збудувати у своїй країні заводи і фабрики, медичні центри і школи, спортивні споруди і транспортні магістралі, мости найкращого світового рівня.

Це основа нової України. Вона твориться на наших очах. Я хочу, щоб кожен громадянин України знайшов достойне місце в цій найважливішій для нашого народу справі.

Сьогодні Україна буде не запозичена з мифів ідею, а державу, що твердо спирається на прагматичні цінності, відстоює свої інтереси у глобалізованому світі і зберігає своє унікальне обличчя.

Нехай Бог береже Україну, а ми розбудовуємо її!

Довгих років миру та добробуту усім Вам!

З Днем Незалежності!» – ідеться у привітанні Прем'єр-міністра (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 24.08.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров привітав працівників вугільної промисловості з нагоди професійного свята.

«Щиро вітаю Вас із професійним святом – Днем шахтаря!

В Україні склалися добрі традиції вшанування людей праці, особливо тих, хто працює у складних умовах, виявляючи мужність, наполегливість, силу духу і героїзм. Саме шахтарі здійснюють важливий внесок у розвиток паливно-енергетичного комплексу нашої країни, забезпечуючи його належне функціонування.

Уряд України підтримує плани реформування галузі, удосконалення технологій виробництва, забезпечення якісних умов праці шахтарів з метою розвитку вугільної промисловості для реалізації Енергетичної стратегії України та досягнення енергетичної незалежності.

Ми прагнемо зберегти робочі місця, забезпечити сучасне технічне оснащення та безпеку праці, оскільки переконані, що вугільна галузь України і надалі буде однією з найбільш розвинутих у світі, а її працівники примножать шахтарську славу нашої країни.

У день свята прийміть щирі побажання добра, злагоди, успіхів у праці, щоденної удачі та міцного здоров'я. Радості і достатку Вам і Вашим родинам», – ідеться у привітанні (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.08).

На засіданні Кабінету Міністрів України, що відбулося 21 серпня, було ухвалено проект урядового розпорядження «Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Федеральним урядом Республіки Австрія про співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю».

Мета цього розпорядження – схвалення пропозиції щодо підписання зазначеної Угоди та надання повноважень на її підписання міністру внутрішніх справ України В. Захарченку.

Прийняття рішення про підписання вказаної міжурядової українсько-австрійської Угоди дасть змогу зміцнити двостороннє співробітництво між правоохоронними органами України та Республіки Австрія.

Підписання згаданого документа створить правове підґрунтя для забезпечення надійного захисту від посягань на життя й здоров'я громадян. Крім того, доведе послідовність прийняття нашою державою рішень щодо посилення співробітництва з іноземними партнерами в боротьбі зі злочинністю на міжнародному рівні та підкреслить дотримання Україною своїх обов'язків перед світовою спільнотою щодо протидії злочинності (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.08).

Прем'єр-міністр України М. Азаров перевірів перебіг будівництва станції «Теремки» Куренівсько-Червоноармійської лінії столичного метрополітену.

«За півтора місяця мешканці великого району матимуть можливість використовувати цю станцію метро», – сказав М. Азаров. Водночас він підкреслив, що уряд значну увагу приділяє реалізації великих інфраструктурних проєктів, оскільки для їх здійснення залучається велика кількість людей. У цьому контексті глава уряду поінформував, що, зокрема, на кожного метробудівця припадає шість-сім робітників у суміжних галузях.

«Реалізація великих інфраструктурних проєктів дає змогу покращувати життя людей. Подивіться, скільки за останні три роки зроблено для того, щоб автомобільний рух звільнився від заторів, від транзитного транспорту», – сказав М. Азаров.

Прем'єр-міністр поінформував, що після введення в експлуатацію станції «Теремки» метробудівці зосередяться на будівництві нової лінії метро у напрямку столичного житлового масиву Троєщина. «Ми знайдемо всі необхідні фінансові ресурси, і будівництво метро у Києві триватиме», – наголосив М. Азаров.

Глава уряду проінспектував тунель Київського метрополітену, оглянув новий потяг вітчизняного виробника та проїхав від станції «Іподром» до станції «Теремки» (***Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 23.08.***)

Уряд вивчає можливість будівництва в Україні платних доріг. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці в соціальній мережі «Фейсбук».

«Хочу повідомити, що кілька таких проєктів ми вже розглядали в робочому порядку. Тому в найближчому майбутньому такі дороги почнуть будувати і у нас», – заявив глава уряду. За його словами, комерційна експлуатація доріг дасть змогу залучити додаткові фінансові ресурси на ремонт діючих доріг і будівництво нових (***Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 23.08.***)

Прем'єр-міністр М. Азаров пообіцяв взяти під свій контроль розробку нового зразка водійських прав. Про це він заявив на своїй сторінці в соціальній мережі «Фейсбук».

«Це питання буде обов'язково взято на контроль. Відверто кажучи, я невеликий прихильник постійних змін документів, що засвідчують особу», – підкреслив М. Азаров. За його словами, необхідна хороша, грамотна, консервативна система: «Не можна кожного разу, як тільки з'являються якість документи, міняти цю систему. Вона зачіпає інтереси мільйонів людей».

У липні 2013 р. в Україні була припинена видача водійських прав нового зразка з вбудованим чіпом, про введення яких представники ДАІ заявляли навесні 2013 р.

Днями у ДАІ повідомили, що відомство готує ескізи нового зразка водійського посвідчення, у якому міститиметься біометрична інформація (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 23.08).

Уряд задіяв ряд заходів, які спрямовані на розвиток вітчизняного агровиробництва, зазначив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час спілкування з користувачами соціальної мережі «Фейсбук».

«Діє ціла система стимулів: це і дотація на молодняк великої рогатої худоби; пільгові умови для будівництва теплиць, овочесховищ, тваринницьких ферм; це і форвардні закупівлі зерна; постійно діючі ярмарки в містах, які дають змогу прибрати посередника; це і система оптових ринків і багато, багато іншого, що робиться за останні роки», – повідомив М. Азаров. За його словами, це, в першу чергу, привело до стабілізації цін на продовольчі товари.

Також глава уряду відзначив екологічну безпеку та високу якість продуктів, вирощених в Україні: «Наші продукти якісніші, ніж продукти, вироблені в європейських країнах. Ось я наведу такий приклад: ми вносимо на 1 га приблизно в три рази менше мінеральних добрив, ніж у Німеччині, і отри-

муємо, загалом, хороший урожай. А тепер давайте порівняємо пшеницю у нас і в Німеччині. Яка екологічно безпечніша? Звичайно, мені можуть заперечити, що в результаті такої політики родючість ґрунтів знижується. І це правильно. Але нам треба знаходити дуже правильний баланс між необхідною кількістю хімікатів і екологічною чистотою» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 23.08).

У листопаді поточного року Україна проведе ще один великий захід міжнародного рівня за участі експертів, які готують Давоський форум. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці в соціальній мережі «Фейсбук».

«Хочу проанонсувати, що вперше в Україні в листопаді планується проведення спеціального форуму за участі фахівців, які готують Давоський форум. Ми дуже серйозно готуємося до проведення цього форуму. Нам належить багато працювати, щоб про Україну добре дізналися представники бізнесу, банківської середовища, учені-економісти, аналітики – словом, усі ті, хто визначає в громадській думці умови ведення бізнесу в Україні та інвестиційний клімат», – повідомив М. Азаров.

Він нагадав, що 13–14 червня 2013 р. в Києві відбулася I Міжнародна бізнес-конференція «ABC: Ukraine & Partners». За два дні роботи в ній взяли участь 3,5 тис. осіб, що представляють понад 1,5 тис. українських і закордонних компаній. Учасники прибули з 62 країн світу. Для висвітлення заходу були акредитовані більше 400 журналістів. У рамках конференції відбулося 16 панельних дискусій і круглих столів з найбільш актуальних проблем розвитку економіки України. В обговоренні взяли участь 84 спікерів, серед яких представники українських урядових структур, зарубіжні гості, вітчизняні та іноземні інвестори. Було підписано 11 угод, результатом яких стануть серйозні й масштабні позитивні зміни в економіці нашої країни.

«Ця конференція була першою такого роду конференцією, проведеною за всі роки незалежності України. Тому вона мала

дуже важливе і велике значення. Це був наш перший досвід, і ми будемо й надалі щорічно проводити такі конференції», – підсумував Прем'єр-міністр *(Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 23.08).*

У цьому році фермери отримають майже 28 млн грн державної допомоги.

Щоб сільгоспвиробники змогли використати ці кошти протягом цілого року, розподіляти їх будуть на початку бюджетного року. Таке рішення ухвалив уряд. На переконання міністра аграрної політики та продовольства М. Присяжнюка, такі зміни дадуть у перспективі можливість збільшити кількість фермерських господарств та ефективність їхньої роботи.

«Кабмін ухвалив постанову, розроблену Мінагрополітики, яка вдосконалює чинний порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки фермерів. Так, якщо раніше ці кошти розподілялися лише в другому півріччі, що порушувало вимоги Бюджетного кодексу, то тепер фермери зможуть використати кошти протягом цілого року», – повідомив М. Присяжнюк.

За словами міністра, держава надає фермерам безвідсоткові кредити на виробництво, переробку, збут виробленої продукції, придбання техніки та обладнання, будівництво та реконструкцію тваринницьких приміщень, закладення багаторічних насаджень, зрошення та меліорацію земель, а також поновлення обігових коштів. «У середньому одне фермерське господарство отримує понад 100 тис. грн від держави, яке може використати для власних виробничих потреб. І за три роки дії такої підтримки ми можемо вже бачити її результати – середній розмір фермерських наділів зріс на 8 га та становить майже 108 га. І для уряду важливо продовжувати цю підтримку», – зазначив міністр.

Нагадаємо, що станом на початок року в Україні налічувалося майже 41 тис. фермерських господарств, у власності яких перебувало 4,4 млн га сільгоспугідь *(Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 23.08).*

Україна зацікавлена в повноцінній зоні вільної торгівлі з країнами СНД і Митного союзу. Про це заявив міністр закордонних справ України Л. Кожара на брифінгу для журналістів, передає кореспондент УНН.

«Україна надзвичайно зацікавлена в тому, щоб між Україною і Митним союзом і країнами СНД працювала повноцінна зона вільної торгівлі», – сказав Л. Кожара.

Він нагадав, що Україна отримала статус спостерігача в Митному союзі. При цьому, відзначив міністр, цей статус України в МС не суперечить українським зобов'язанням перед ЄС.

Як повідомляло агентство, за словами заступника голови Мінекономрозвитку РФ О. Лихачова, Росія і Митний союз готуються до лібералізації торгівлі між Україною та Євросоюзом і вивчають можливі механізми захисту свого ринку. У тому числі вивчається можливість введення тимчасових мит на українські товари та посилити митний режим для українських постачальників.

За словами О. Лихачова, застосування таких заходів – широкорозповсюджена практика в СОТ, а також прописано в угоді про зону вільної торгівлі країн СНД. «Це абсолютно в логіці зовнішньої торгівлі, є триада заходів під назвою спеціальні захисні, антидемпінгові і компенсаційні заходи, вони абсолютно прийнятні для СОТ. Але й також відповідно до угоди про зону вільної торгівлі (між країнами-учасницями СНД) ми можемо вводити певні заходи тарифного і нетарифного регулювання», – зазначив О. Лихачов.

Нагадаємо, ЄС направив Москві попередження за «торговельну війну» з Україною. Водночас 20 серпня Міндоходів України повідомили про відновлення співпраці з Росією у штатному режимі.

Нагадаємо, російська митниця з 14 серпня посилює контроль за вантажами практично всіх українських експортерів. Українські компанії заявляли, що їхні поставки на російський ринок були фактично заблоковані. Експерти пов'язували ситуацію на кордоні з бажанням влади Росії примусити Україну вступити до Митного союзу або зашкодити підписанню

Україною Угоди про асоціацію і вільну торгівлю з ЄС, заплановане на листопад (*Українські національні новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.08).

Міністр закордонних справ України Л. Кожара під час прес-конференції підтвердив, що європейська інтеграція залишається стратегічним напрямом зовнішньої політики України, передає кореспондент УНН.

«Європейська інтеграція залишається стратегічним напрямом зовнішньої політики України», – наголосив міністр. Він додав, що «це є і політична воля нинішнього керівництва країни, і вимога відповідного закону, який фіксує євроінтеграцію як пріоритетний напрям».

Водночас, як підкреслив Л. Кожара, співпраця України з Митним союзом також має стратегічний характер, оскільки МС на сьогодні є «торговельним партнером № 1» для України (*Українські національні новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.08).

26 серпня 2013 р. відбулось III засідання Українсько-японського комітету зі співробітництва на рівні міністрів закордонних справ.

Під час зустрічі сторони обговорили стан та перспективи подальшого розвитку глобального партнерства, встановленого між Україною і Японією за підсумками офіційного візиту Президента України В. Януковича до Японії у січні 2011 р., а також можливість організації візиту глави японського уряду в Україну.

У контексті розвитку співробітництва по лінії «Фукусіма-Чорнобиль» Л. Кожара підтвердив готовність української сторони надавати необхідну експертну та технічну підтримку Японії в подоланні наслідків аварії на АЕС «Фукусіма-1» у березні 2011 р.

Міністри відзначили важливість нарощування двосторонньої торгівлі та розвитку інвестиційного співробітництва, а також необхідність укладення у найближчій перспективі Угоди про лібералізацію, сприяння та захист інвестицій.

З метою розвитку науково-технічної співпраці сторони погодили проведення чергового засідання Українсько-японської комісії з науково-технічного співробітництва у поточному році.

Відбувся також обмін думками щодо актуальних регіональних та міжнародних проблем, а також питань співробітництва України і Японії в рамках міжнародних організацій (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=CC3F37D684EFF7E11D6DC2E6CD73DB7C?art_id=246621632&cat_id=244276429). – 2013. – 26.08).

Спеціальні мита на ввезення автомобілів з двигуном 1–2,2 тис. куб. см у розмірі 6,5–13 % від вартості будуть скасовані після підписання угоди про асоціацію з ЄС. Про це сказав журналістам міністр закордонних справ Л. Кожара 26 серпня після українсько-японського засідання на рівні міністрів закордонних справ.

«Ми вважаємо, що ці заходи мають тимчасовий характер. У разі підписання угоди з ЄС ці заходи по суті будуть зніматися автоматично», – зазначив Л. Кожара. Він уточнив, що ці заходи Україна ввела через те, що була стурбована негативним сальдо зовнішньої торгівлі. За його словами, подібні обмежувальні заходи по відношенню до України були застосовані й іншими країнами.

«Щодо спецмит це питання має відношення до наших угод у контексті відносин зі Світовою організацією», – підкреслив міністр закордонних справ Японії Ф. Кісіда. Крім того, він заявив, що Японія просить Україну переглянути питання скасування спецмита.

Міжвідомча комісія з питань міжнародної торгівлі ввела з 13 квітня спеціальні мита на імпорт легкових автомобілів з робочим об'ємом двигуна від 1 тис. куб. см до 2,2 тис. куб. см у розмірі 6,46–12,95 % від їхньої вартості. Це рішення було прийняте ще у квітні 2012 р., але до цих пір не було опубліковане, а значить, і не могло набрати чинності (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 26.08).

Україна та Японія мають намір підписати угоду про лібералізацію сприяння та взаємний захист інвестицій. Про це повідомив міністр закордонних справ Японії Ф. Кісіда на брифінгу, передає кореспондент УНН.

«Для посилення та активізації економічної співпраці між двома країнами абсолютно необхідним стає підписання угоди про інвестиції між двома країнами. І ми погодилися щодо активізації діалогу, спрямованого на підписання такої угоди», – сказав Ф. Кісіда.

За словами міністра, японські підприємства дуже зацікавлені у посиленні співпраці з країною «з таким великим потенціалом», як Україна. «Ми вважаємо, що таке посилення співпраці потрібне та необхідне», – зазначив він. Зокрема, повідомив Ф. Кісіда, на зустрічі з міністром закордонних справ Л. Кожарою обговорювалося конкретні шляхи, спрямовані на досягнення цієї мети. «Україна є країною, яка має найбільше населення у Східній Європі і також є постачальником великої кількості продуктів харчування і таким чином має надзвичайно потужний економічний потенціал», – зауважив Ф. Кісіда.

У свою чергу міністр закордонних справ України Л. Кожара відзначив, що в рамках подальшого поглиблення торговельно-економічного співробітництва була відзначена важливість укладання угоди про лібералізацію сприяння та взаємний захист інвестицій. За його словами, проект угоди на сьогоднішній день опрацьовується сторонами. «Підписання цього документа має надати суттєвий поштовх інвестиційній співпраці між Україною та Японією», – підкреслив Л. Кожара.

Нагадаємо, що обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у I кварталі 2013 р. становили 160,68 млн дол. Найбільше японських інвестицій залучено у сферу торгівлі та ремонт автомобілів і переробну промисловість.

За підсумками 5 місяців 2013 р. загальний торговий оборот України та Японії становив 486,8 млн дол. Сальдо торговельного балансу для України залишається від'ємним – (-)266,42 млн дол. Український експорт до Японії становив 110,2 млн дол., імпорт – 376,62 млн дол.

Провідне місце в українському експорті до Японії посіла кукурудза – 72 %. На першому місці в імпорті товарів з Японії традиційно були автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби для перевезення людей – 60 %.

Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у I кварталі 2013 р. становив 160,68 млн дол. Найбільше японських інвестицій залучено у сферу торгівлі, ремонту автомобілів і переробну промисловість (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.08).

Україна та Японія планують запуснути спільний супутник для радіологічного спостереження регіонів прилеглих до Чорнобиля і Фукусіми. Про це повідомив міністр закордонних справ Японії Ф. Кісіда на брифінгу 26 серпня, передає кореспондент УНН.

«Співпраця між нашими країнами задля подолання наслідків аварій на АЕС буде продовжуватись та поглиблюватись. Це в першу чергу співпраця між Токійським університетом і відповідним інституціями космічної галузі в Україні щодо спільного спостереження регіонів прилеглих до Чорнобиля і Фукусіми», – сказав Ф. Кісіда.

Він поінформував, що в цьому проекті, реалізація якого може відбутись вже найближчим часом, будуть використовуватись українські ракети та надзвичайно малого розміру супутники, які були розроблені Токійським університетом. «Перший запуск по цьому проекту планується незабаром і уряди обох країн погодилися надавати максимальну співпрацю», – зауважив Міністр закордонних справ Японії.

У свою чергу міністр закордонних справ України Л. Кожара зауважив, що України надзвичайно зацікавлена у створенні спільних проектів щодо запуску японських супутників малої величини. За його словами, коли будуть завершені всі внутрішньодержавні міжнародні процедури, цей проект буде вже практично реалізовуватись тоді ж стануть відомі й конкретні суми, необхідні для цього проекту. «Що стосується конкретних сум, конкретних контрактів – це питання

безпосереднього обговорення між відповідними агенціями України та Японії і питання конкретних сум буде вирішуватись після завершення внутрішньодержавних і міжнародних процедур», – сказав Л. Кожара (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.08).

ПОЛІТИКА

Партія «Свобода» вважає неможливим компроміс з чинною владою навіть заради євроінтеграції. Про це заявив лідер політсили О. Тягнибок в ефірі радіо «Свобода».

За його словами, треба «розділяти режим Януковича і Україну та українську державу». «Іти на компроміс з владою – це злочин. Якщо ця влада щось і робить, то робить у своїх інтересах, а не в інтересах української держави. Коли ми говоримо про стратегічний курс розвитку української держави, ми говоримо не про владу, не про конкретний режим Януковича, який тимчасово при владі, а ми говоримо про Україну загалом», – наголосив О. Тягнибок.

Минулого тижня экс-міністр внутрішніх справ Ю. Луценко заявив, що опозиція має співпрацювати з владою для євроінтеграції України (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 26.08).

Робота єврокомісара з питань розширення і європолітики сусідства Ш. Фюле сфокусована на питанні підписання Євросоюзом угоди про асоціацію з Україною. Про це заявив його представник П. Стано 26 серпня у Брюсселі на брифінгу Європейської комісії.

«Усе, що ми робимо в рамках нашої роботи, звичайно, дуже серйозно сфокусовано на Україні, тому що у нас є амбітна мета підписати Угоду про асоціацію в листопаді. Ми на щоденній основі працюємо з Україною», – сказав він. При цьому представник комісара підкреслив, що у Європейській комісії

розцінюють цю угоду як «далекосяжну угоду нового покоління».

«Дискусія про те, як зробити це (підписання) можливим Україною та ЄС триває. Завтра у нас буде Ключев (А. Ключев – секретар РНБО), у четвер – три лідери опозиції (В. Кличко, А. Яценюк та О. Тягнибок)», – додав П. Стано.

А. Яценюка і В. Кличка запросили до Брюсселя для участі в екстраординарному засіданні комітету з питань закордонних справ Європейського парламенту, на якому буде розглянута поточна ситуація в Україні та політичні наслідки російської торгової політики стосовно Києва.

Позачергове засідання заплановане на 28 серпня. На порядку денному два питання – Єгипет і Україна.

Приводом для розгляду ситуації в Україні стали недавні проблеми в торговому питанні Києва і Москви (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 26.08).

Новий посол США Дж. Пайетт вважає досить високими шанси на підписання угоди про асоціацію між Україною і ЄС у листопаді. Про це він сказав в інтерв'ю програмі «Події тижня» на телеканалі «Україна».

Відповідаючи на запитання, чи оцінив би він шанси України як 50 на 50 або вище, Дж. Пайетт сказав: «Я думаю, вище ніж це – справді так думаю. Я так кажу на основі почутого від керівників уряду, від опозиції, а також і від моїх європейських колег». «Я сповнений надії і оптимістично налаштований. Я не азартна людина, ставок не роблю, але точно дав би більше ніж 50 на 50», – додав посол.

Водночас він нагадав, що для підписання угоди про асоціацію Україна має здійснити певні критично важливі кроки. «У цьому плані ми дуже підтримуємо місію Кокса-Квасьневського. Ми бачимо її як незмінний спосіб просунути-ся вперед», – сказав Дж. Пайетт (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 25.08).

Экс-глава МВД Ю. Луценко называет Президента Украины В. Януковича союзником в ходе подготовки к подписанию соглашения об ассоциации с Европейским Союзом, передает ЛІГАБізнесІнформ.

По его словам, сейчас для Украины главное добиться подписания соглашения об ассоциации. Он констатировал, что в ходе подготовки подписания документа украинской оппозиции приходится сотрудничать с властью. «В этой ситуации мы – союзники. До того момента, пока не высохнут чернила подписи В. Януковича под ассоциацией, он наш тактический союзник. Как только чернила высохнут, он снова будет врагом, которого нужно снять и выиграть президентские выборы 2015 г.», – отметил он (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 23.08).

Накануне саммита «Восточное партнерство» в Вильнюсе Россия подключит и газовые рычаги давления. Такой прогноз делает директор экономических программ Центра Разумкова В. Юрчишин.

«Этими торговыми войнами ситуация не закончится... Я думаю, что в середине октября, когда подходят холода, а саммит (в Вильнюсе, на котором планируется подписание Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС) уже близко, и когда некоторые другие сезонные явления имеют специфический характер, Россия может объявить, что приостанавливает поставки газа на Украину, пока Украина не рассчитается за свой долг», – считает эксперт.

Напомним, что российский «Газпром» выставил НАК «Нефтегаз» счет на сумму порядка 7 млрд дол. за недобор природного газа в 2012 г., исходя из предусмотренного контрактами требования take or pay. При этом «Нефтегаз» неоднократно уведомлял российскую компанию о намерении снизить закупки природного газа в 2012 г. (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 23.08).

Посол США в Україні Дж. Пайєтт виявив бажання відвідати экс-прем'єра Ю. Тимошенко у Харкові. Про це посол сказав в інтерв'ю телеканалу «Україна».

«Звичайно, я хотів би зробити те, що вже робив посол Теффт, який разом із європейським колегою їздив до Харкова і зміг зустрітися з пані Тимошенко», – зазначив він. «Я зацікавлений вчинити так само, зокрема, щоб почути її погляди на європейський вибір України, її погляди на українську демократію», – сказав Дж. Пайєтт.

Коментуючи судові процеси проти Ю. Тимошенко, посол уточнив, що «це для Сполучених Штатів не питання особистості, а питання принципу». «Ідеться про те, як колишню голову уряду переслідують у правовій площині за дії, вчинені у офіційній якості. Це не про особу – це про принцип. Ця проблема викликає велику стурбованість у США, у Конгресі, а також у Європі – не лише серед європейських урядів, а й Європейського суду з прав людини, який раніше цього року визначив, що затримання Ю. Тимошенко було незаконним і безпідставним», – наголосив він.

При цьому він висловив сподівання, що українська влада знайде спосіб, щоб урегулювати ситуацію, що склалася. «Ми дуже сподіваємося, що уряд проявить мудрість і, працюючи з Коксом і Квасневським, знайде спосіб розв'язати цю проблему. Тут є складні правові питання, і не мені давати рецепт відповіді на них. Але принцип є важливим для Сполучених Штатів Америки, як є він важливим для багатьох українців та для Європи», – наголосив Дж. Пайєтт (*Zaxid.Net (<http://zaxid.net>). – 2013. – 26.08*).

Ув'язнена экс-прем'єр Ю. Тимошенко привітала українців з 22-ю річницею незалежності України, побажавши передовсім співвітчизникам любити Україну.

«Ми як країна, як нація вже відбулися... Це головне. Нас уже нікому не скасувати, не заборонити. День Незалежності – це не свято політиків, не парад, не літаки над Хрещатиком і не білборди з вітаннями. Це – День єдності всіх українських

душ по всьому світові. У нас є своя безцінна земля, своя мова, своя історія, свої герої і обов'язково буде своє вистраждане майбутнє», – цитує Ю. Тимошенко сайт «Батьківщини».

Вона також зазначила, що їй важко бути оптимістом там, де вона зараз перебуває. «Але я знаю, що в Україні все буде добре», – додала політик.

Екс-прем'єр також привітала з уродинами Героя України Л. Лук'яненка, який сьогодні святкує свій 85-тий день народження. «Він народився в один день з нашою незалежністю і дихає з нею в унісон. Я вітаю пана Левка та знаю, що він ще багато зробить для нашого майбутнього», – додала Ю. Тимошенко (*Zaxid.Net* (<http://zaxid.net>). – 2013. – 24.08).

Демонструючи Україні можливості Митного союзу шляхом обмеження українського експорту, російська влада припустилася помилки. Адже це негативний сигнал не тільки для України, а й для партнерів та членів Митного союзу. Про таке в ефірі 5 каналу заявив директор Національного інституту стратегічних досліджень А. Єрмолаєв.

«Це не війна, але ті заходи, з якими ми стикнулися, мають не лише економічний, а й політичний характер – без сумніву. Це демонстрація можливостей Митного союзу, зокрема його лідера – Росії по відношенню до країн, з якими особливі стосунки і є певні вимоги до подальшого», – зазначив експерт.

«Мені здається, що в цьому плані керівництво Росії зробило велику помилку, адже цей негативний сигнал був не лише для української влади, політиків, бізнесу, але й для інших країн, які також розраховують на особливі стосунки з Митним союзом, але не планують бути членами Митного союзу», – заявив А. Єрмолаєв.

«Ця ситуація продемонструвала певні вади бюрократизації системи. По-друге, превалювання доцільності над економічними механізмами. І по-третє – вона продемонструвала, що з точки зору перспективи, вплив такої політики на національні стратегії країн-партнерів може бути дуже сильним», – наголосив він (*Zaxid.Net* (<http://zaxid.net>). – 2013. – 26.08).

Реализация задач, поставленных обновленной Энергетической стратегией Украины на период до 2030 г., требует финансирования в размере 1,8 трлн грн. Об этом говорится в тексте документа, утвержденного Кабинетом Министров.

Главными целями документа являются повышение энергобезопасности Украины, повышение эффективности потребления и использования энергопродуктов, уменьшение техногенной нагрузки на окружающую среду и обеспечение техногенной безопасности ТЭК.

По оценкам Министерства энергетики и угольной промышленности, на это требуется около 1,8 трлн грн в ценах 2010 г., в том числе в электротеплоэнергетику – 785 млрд грн включая 187 млрд грн на развитие электросетей, тепловой генерации – 324 млрд грн, гидрогенерации – 60 млрд грн.

Кроме того, развитие возобновляемой энергетики оценивается в 130 млрд грн, системы теплоснабжения – 84 млрд грн, атомной энергетики – 391 млрд грн, угольной промышленности – 83 млрд грн, нефтегазовой промышленности – 562 млрд грн, из которых на модернизацию магистральной газотранспортной системы – 52 млрд грн, газораспределительной сети – 50 млрд грн, нефтетранспортной системы – 7 млрд грн.

Капвложения в добычу газа до 2030 г. необходимы в сумме 316 млрд грн, в нефтедобычу – 93 млрд грн, в развитие производства биотоплива – 7 млрд грн, нефтепереработки – 37 млрд грн. Источниками средств должны стать собственные средства предприятий, прямое выделение денег из госбюджета, а также привлечение заемного финансирования и иностранных инвестиций.

Ранее министр энергетики и угольной промышленности Э. Ставицкий сообщил, что правительство Украина планирует увеличить мощности подземных хранилищ газа в 2,34 раза, до 75 млрд куб. м. Он уточнил, что вопрос строительства новых ПХГ находится в стадии изучения. При этом мощность новых хранилищ может составить 10–20 млрд куб. м (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 26.08).

Повернення кондитерської продукції української компанії Roshen на ринок РФ може серйозно затягнутися. Про це заявив керівник Росспоживнагляду, головний державний санітарний лікар РФ Г. Онищенко.

«За минулий тиждень ми так і не отримали жодних пропозицій від української сторони в рамках реалізації наших домовленостей, що стосуються механізму повернення продукції. Учора від української сторони мені був представлений багатосторінковий фоліант англійською мовою, який не має нічого спільного з форматом домовленостей», – сказав Г. Онищенко.

За його словами, цей документ українська сторона представила через міністерство економічного розвитку. «Це дає мені підстави вважати, що українська сторона сприймає це технічне питання як політичне і діє в цьому напрямку», – зазначив Г. Онищенко. «При такому розвитку і при такій оцінці подій мені видається, що наше просування з даного питання йде на кілька років у майбутнє», – сказав Г. Онищенко.

У середині серпня на переговорах у Москві Г. Онищенко з міністром аграрної політики і продовольства М. Присяжнюком домовилися про механізм повернення кондитерської продукції Roshen до Росії. Зокрема, передбачається інспекція чотирьох українських підприємств фахівцями Росспоживнагляду. Після інспекції відомство допустить українську продукцію на ринок, але буде вести контроль кожної партії.

Також досягнута домовленість про те, що на Україні за безпеку продукції, яка призначена для РФ, відповідатимуть спеціально акредитовані лабораторії.

Точні терміни повернення на ринок РФ цукерок Roshen не визначені, заявив Г. Онищенко раніше. «Ми будемо називати терміни, коли будуть вирішені базові питання: коли будуть акредитовані українські лабораторії та відбудеться повна інспекція заводів-виробників», – заявив Г. Онищенко.

Нагадаємо, Росспоживнагляд 29 липня ввів заборону на постачання в РФ кондитерської продукції з українських фабрик корпорації Roshen у зв'язку з її невідповідністю вимогам до якості. Корпорація відкидає ці звинувачення.

Позапланові перевірки продукції корпорації Roshen провели відповідні органи Казахстану, Узбекистану, Таджикистану, Киргизії та Молдови, Киргизії: порушень не виявлено (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/>). – 2013. – 24.08).

Прямые иностранные инвестиции в развитие сферы информации и телекоммуникации Украины по состоянию на июль текущего года составили 2 млрд 47 млн дол. Об этом говорится в официальных материалах Государственного комитета статистики.

В это же время, по состоянию на 1 января текущего года, размер иностранного акционерного капитала в сфере IT составил 1 млрд 994 млн дол. Таким образом, в течение первого полугодия текущего года в сферу информации и телекоммуникации Украины вложили 53 млн дол. прямых иностранных инвестиций.

Напомним, в течение первого полугодия текущего года Украина на 44 % увеличила объем экспорта компьютерных услуг. Вместе с этим в прошлом году экспорт услуг сферы отечественных информационных технологий составил около 800 млн дол. «Экспорт компьютерных услуг составил около 800 млн дол., и здесь отмечено положительное сальдо, т. е. превышение экспорта над импортом на сумму 497,7 млн грн. Продажа товаров через Интернет за год увеличилась более чем в два раза», – сказал председатель Комитета Верховной Рады по вопросам информатизации и информационных технологий В. Омельченко (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/~1/0/all/2013/08/26/307692>). – 2013. – 26.08).

«За сім місяців 2013 р. на Криворізькому залізорудному комбінаті обсяги видобутку залізної руди у порівнянні з аналогічним періодом минулого року зросли на 7 % та становили 3,4 млн т. Головною метою зростання виробництва є підвищення соціальних стандартів, заробітної плати працівників та реалізація екологічних проектів», – сказав

віце-прем'єр-міністр України О. Вілкул під час урочистостей на Криворізькому залізорудному комбінаті з нагоди Дня шахтаря.

Він зазначив, що нарощувати обсяги видобутку залізної руди на комбінаті дозволила програма з модернізації підприємства. З метою отримання більш точних даних про форму рудних тіл і вміст заліза в них комбінатом придбані верстати кернового буріння Diames з поліпшеними характеристиками. Їх застосування на геологорозвідувальному бурінні на кожній шахті комбінату розпочато в I кварталі 2013 р. Також, на комбінаті встановлено 14 високопродуктивних гірничопрохідницьких комплексів (вони задіяні на будівництві шахтних горизонтів і на проходці підповерхових виробок) і два комбайни для безлюдної проходки висхідних виробок.

«Модернізація виробництва дозволяє нарощувати темпи та обсяги видобутку залізної руди та підвищити безпеку праці шахтарів», – додав віце-прем'єр-міністр.

Криворізький залізорудний комбінат – найбільше підприємство України з видобутку залізної руди підземним способом. У структурі комбінату – чотири шахти: «Родіна», «Гвардійська», «Октябрська», ім. Леніна. Видобуток руди проводиться на глибинах 1265–1350 м. Запаси природно багатих залізних руд на цих експлуатаційних ділянках становлять понад 207 млн т.

«Вісім із 10 тонн залізної руди України видобувається саме на Криворіжжі. Завдяки цьому Дніпропетровщина – визнаний лідер вітчизняного гірничо-металургійного комплексу. Така кількість запасів залізної руди на Криворізькому залізорудному комбінаті забезпечить роботу комбінату як мінімум ще на 30–40 років. Виробничий потенціал підприємства на рік – 5 млн 913 тис. т залізної руди», – сказав О. Вілкул.

Висока якість продукції комбінату дозволяє успішно конкурувати як з вітчизняними, так і зарубіжними промисловими підприємствами, експортується в Словаччину, Польщу, Чехію, Сербію, Румунію, Росію.

За вісім місяців роботи підприємство сплатило 442 млн 748 тис. грн податків до місцевого та державного бюджетів.

Середня заробітна плата на комбінаті складає 4 тис. 727 грн і є однією з найвищих у галузі.

Для реалізації екологічних завдань, комбінат кожного року розробляє план заходів щодо охорони навколишнього середовища. «Криворізький залізорудний комбінат бере активну участь у довготривалій регіональній програмі з вирішення екологічних проблем Кривбасу та покращення стану навколишнього природного середовища на 2011–2022 рр. Загалом на природоохоронні заходи у 2012 р. було витрачено 62 млн 136 тис. грн. Цього року підприємство витратить 75 млн 340 тис. грн», – сказав О. Вілкул.

У рамках програми розвитку Кривого Рогу «Місто без околиць», що була ініційована О. Вілкулом ще 10 років тому, Криворізький залізорудний комбінат на основі державно-приватного партнерства реалізує низку соціальних проектів.

«Партнерство влади та бізнесу дозволяє в рази підвищувати ефективність розвитку міста та регіону. Тим паче, залізорудний комбінат є містоутворюючим підприємством», – зазначив віце-прем'єр.

За останні два роки Криворізький залізорудний комбінат інвестував 13,5 млн грн. Зокрема, на закупку обладнання для міжрайонного перинатального центру, реконструкцію підземного переходу, будівництво тролейбусної розв'язки в мікрорайоні Зарічний, будівництво об'їзної дороги в мікрорайоні «Техбаза». А також на реконструкцію та благоустрій скверів міста та братських могил. Цього року на реалізацію соціальних проектів підприємство вже виділило 2 млн грн (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2013. – 23.08.*)

Капитальные инвестиции в Украине в январе – июне 2013 г. составили 103,33 млрд грн, что на 14,6 % меньше, чем за аналогичный период 2012 г. Об этом говорится в сообщении Госстата.

Согласно ее данным, основное падение инвестиций произошло во втором квартале, так как по итогам первого ведомство зафиксировало рост капитальных инвестиций на 3 %.

Експерты допускали снижение этого показателя, учитывая высокую базу сравнения в первом полугодии 2012 г. (тогда рост к 2011 составил 29,1 %), в особенности во втором квартале 2012 г., что было связано со значительными работами по подготовке к стартовавшему в июне Евро-2012.

В частности, по итогам первого полугодия 2013 г. спад капитальных инвестиций в принимавших матчи Евро-2012 регионах составил: Харьковская область – 56,2 %, Львовская – 31,4 %, Донецкая – 31,2 %, Киевская – 20,3 % и Киев – 16,9 %.

Если январе – июне 2012 г. на долю государственного бюджета пришлось 4,5 % капитальных инвестиций (5,07 млрд грн), то в январе – июне 2013 г. – лишь 2 % (2,05 млрд грн).

Как известно, чистый приток прямых иностранных инвестиций в Украину (акционерный капитал нерезидентов) в первом полугодии 2013 г. составил 224 млн дол. (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 23.08).

Народний депутат України, віце-президент ПАЧЕС О. Нетецька під час виступу в Пярну (Естонія) на 22-му засіданні Парламентської Конференції Балтійського Моря (ПКБМ) заявила, що завдяки затвердженню урядом України правил перевезень у залізнично-поромному сполученні з портами Туреччини, маршрут поїзда комбінованого транспорту «Вікінг» буде продовжено до цієї країни. Про це УНН повідомили у прес-службі нардепа.

«Уряд України затвердив правила перевезень у залізнично-поромному сполученні з портами Туреччини, що дозволить продовжити туди маршрут поїзда “Вікінг”», – підкреслила О. Нетецька.

«Більш тісна співпраця між Парламентською асамблеєю Чорноморського економічного співробітництва дозволить надати більший динамізм міжпарламентських організаціям і залучити більше інвесторів в регіони Балтійського і Чорного морів», – додала нардеп.

Довідково: Поїзд комбінованого транспорту «Вікінг» працює з 2003 р. і проходить через Литву, Білорусь і Україну,

з'єднуючи морські контейнерні лінії Балтійського та Чорного морів. До спільному проекту залізниць і портів у 2012 р. приєдналися Грузія, Болгарія, Румунія, а місяць тому – і залізниця Молдови (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Украина оказалась в шаге от полномасштабного кризиса платежного баланса из-за крайне неблагоприятной ситуации на внешних рынках. Об этом пишет The Financial Times.

По данным издания, среди развивающихся рынков украинский пострадал больше всего после начала разговора о сворачивании монетарной политики США.

Резервы Национального банка Украины (НБУ) сокращаются в течение последних двух лет. В прошлом году они упали на 7,4 % – самого низкого уровня с 2006 г.

«Внезапный спад уровня валютных резервов в Украине служит напоминанием того, что шаткое внешнее положение Украины держит ее в шаге от полномасштабного кризиса платежного баланса», – пишет в своем исследовании лондонская компания, занимающаяся макроэкономическими исследованиями, Capital Economics.

Кредиторы, среди которых и Международный валютный фонд, все больше встревожены тем, Украина сможет обслуживать свои долговые обязательства. Когда развивающиеся рынки, наполнялись быстрыми деньгами западных центральных банков, Киев «заделывал дыры» в государственных финансах с помощью внутренних облигаций и еврооблигаций. Но с ожиданием сокращения федерального резерва США, еврооблигации как ресурс становятся все дороже.

По мнению аналитиков, появление этого сокращения уменьшит возможности Киева выйти из долгов путем выпуска новых еврооблигаций, сильно склоняя страну до получения нового кредита МВФ.

По словам представителя МВФ, «детального обсуждения такой комплексной программы на политическом уровне не было с апреля. Мы понимаем, что власть находится в процессе разработки такой комплексной программы и что она планирует скоро ее представить» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/~1/0/all/2013/08/26/307865>)). – 2013. – 26.08).

За годы независимости Украина физически потеряла 6 млн граждан, кроме того еще более 6,5 млн уехали из Украины с целью заработка. Об этом в четверг на пресс-конференции сказал председатель Комитета экономистов Украины А. Новак.

«В итоге за 22 года независимости Украины мы получили минус 6 млн граждан физически, как разница рождаемости и смертности», – сказал эксперт.

При этом он отметил, что по официальным оценкам ООН, более 6,5 млн граждан находятся за пределами Украины с целью заработка. «То есть на сегодня за 22 лет независимости вы не найдете на территории Украины более 40 млн граждан – это минус 12 млн населения при том, что у нас не было военных действий или конфликтов, чумы. Исключительно экономическая ситуация уменьшила фактически население Украины с 52 млн до 40 млн», – резюмировал А. Новак (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/~1/0/all/2013/08/26/307847>)). – 2013. – 26.08).

Американская компания Excelebrate Energy официально подтвердила возможность размещения платформы по приему и переработке сжиженного газа (FSRU) в порту «Южный». Об этом сообщил источник, информированный о ходе реализации проекта по строительству LNG-терминала, передает УНИАН.

Согласно заключению компании, отметил источник, инфраструктура порта «Южный» позволяет принимать суда соот-

ветствующего класса: длина до 300 м, осадка – 11,5–12,5 м, и таким образом может быть использован для размещения платформы.

Напомним, плавучий терминал по приему сжиженного газа (LNG-терминал) может прибыть в Украину в середине следующего года и начать работу до конца 2014 г. (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 23.08).

Власти США признали ряд производителей стальных труб нефтегазового сортамента виновными в продаже своей продукции по искусственно заниженным ценам. Соответствующее решение принято Комиссией США по международной торговле и внесено в Федеральный реестр, который является сборником официальных документов американского правительства.

«Имеются достаточные свидетельства того, что отрасли в США был нанесен значительный ущерб за счет импорта указанной продукции из Индии, Южной Кореи, Филиппин, Саудовской Аравии, Тайваня, Таиланда, Турции, Украины и Вьетнама», – говорится в документе.

В нем также отмечается, что КМТ США пришла к выводу о субсидировании производства трубной стальной продукции правительствами Индии и Турции. Извещение, датированное 16 августа, подписано и. о. секретаря КМТ США Л. Бартон.

Выводы КМТ США сделаны по итогам антидемпингового расследования, начатого 2 июля по просьбам ряда американских компаний. Окончательное решение о введении защитных и компенсационных пошлин по этому делу КМТ США вынесет позднее (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 26.08).

Російська Федеральна митна служба ввела нові групи «ризикових» українських товарів, а також скасувала старий список. Про це повідомило джерело «Реальної економіки» на митниці.

З 22 серпня Росією були запроваджені нові групи ризиків, до яких потрапили наступні товари українського походження: жири та олії, готові харчові продукти з м'яса та риби, цукор та вироби з цукру, какао та продукти з нього, готові продукти зернових культур, борошно та кондитерські вироби, продукти переробки овочів та плодів, одяг трикотажний та текстильний, головні убори, чорні метали, труби з чорних металів і з чавуна.

До «ризикових» потрапили усі зазначені українські товари без огляду на виробника чи відправника, і не залежно від виду транспорту, яким товар транспортується.

У свою чергу, джерело відзначило, що станом на кінець тижня черги та накопичення транспортних засобів з вантажами у пунктах пропуску як на українській, так і на російській стороні кордону відсутні.

Накопичення українських вантажів відбувається у зоні діяльності внутрішніх митниць РФ, зокрема на складах тимчасового зберігання і на митних терміналах.

Наразі спостерігається тенденція припинення відправки товарів з України з огляду на негативні очікування, що виражається, зокрема, у зменшенні кількості прибуття українських вантажів до внутрішніх митних терміналів на території РФ.

Як відомо, ФРУ склала список підприємств, які звернулися з листом щодо проблем з перетинанням українсько-російського кордону (*Реальна економіка* (<http://real-economy.com.ua/news/42710.html>)). – 2013. – 20.08).

Французский банк *Societe Generale* пополнил массу других финучреждений, которые ждут роста европейских акций. Аналитики банка считают, что из США, Японии и развивающихся рынков капитал хлынет в Европу, а общий приток перевалит за 100 млрд дол.

Отметим, что в минувшие недели европейские индексы показывают достаточно резкий скачок на фоне хорошей статистики по зоне евро. Рост акций европейских компаний ощутим, вопреки опасением вокруг завершения политики количественного смягчения от Федрезерва.

Группа аналитиков французского банка, которая изучает потоки капитала в фонды акций, ожидает стремительного притока средств на рынки Европы в самом скором времени.

«В европейские акции должно прийти порядка 100 млрд дол. в ближайшее время», – указано в аналитической записке SocGen.

Стоит добавить, что последняя информация по притоку и оттоку капитала в американские фонды подчеркивает, что инвесторы меняют свои предпочтения, предпочитая европейские рынки *(Finance.ua* *(<http://news.finance.ua/ru/~1/0/all/2013/08/26/307827>)*). – 2013. – 26.08).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 64

Бюлетень підготували:

О. Симоненко, Т. Гранчак, А. Потіха, В. Бондаренко

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 27.08.2013.

Формат 60x84 ¹/₁₆. Обл.-вид. арк. 3,03. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.